

13

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୧୫, ମଇ ୧୯୫୯
କୈଶୋରୀ ୨୫ ଦଳ,
୧୮୮୧ ଶକାବ୍ଦ

ସମ୍ପାଦକ
ଶ୍ରୀ ସୁଧୀରଚନ୍ଦ୍ର ଚୋଷ

ସହଯୋଗୀ ସଂପାଦକ
ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରାକ ସିଂହ

ଫୋଟୋଗ୍ରାଫି—ପଦ୍ମ ସିଂହ, ବୁଦ୍ଧନଗର
ଫୋଟୋସେଟ୍—୧୫ ଓ ୪୦ ବୁଦ୍ଧନଗର

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶନୀ କର୍ତ୍ତା, ଓଡ଼ିଶା

ମଞ୍ଚ ସମ୍ପାଦନା କୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ମୂଲ୍ୟ—୧୦ ନୂ. ଟ.

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ—ବୁଦ୍ଧ ନଗର

ସୂଚୀପତ୍ର

୧ । ଲଳା ଓ ଶିଳ୍ପ ବଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	...	...	୧
୨ । ଓଡ଼ିଶାରେ ସୁବଳୟାଣ	...	...	୭
୩ । ଗୁରୁକୁଳ ଅଞ୍ଚଳବାସୀଙ୍କ ନୂତନ ଜୀବନ	...	...	୧୦
୪ । ଗୁରୁକୁଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶୁଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ	...	...	୧୨
୫ । ଜନଶକ୍ତି ପାଇଁ ଅଭ୍ୟାସ	...	...	୧୪
୬ । କୋଶାଳ ମନ୍ଦିରର ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା	...	...	୧୬
୭ । ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପତ୍ର	...	...	୧୯
୮ । ଆମ ସଙ୍ଗ	...	...	୨୩
୯ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଜାଣିବା ପାଇଁ	...	...	୨୫

ମୁଦ୍ରାକର
 ପଣ୍ଡିତ ଅନନ୍ତସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପାଠକ
 ରାଜ୍ୟଭାଷା ସମବାୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, କଟକ

ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ

ଜନ-ଗଣ-ମନ-ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା!

ପଞ୍ଜାବ ସିନ୍ଧୁ ଗୁଜରାଟ ମରାଠା
ଦ୍ରାବିଡ଼ ଉତ୍କଳ ବଙ୍ଗ

ବିହାର ଦ୍ଵିପାଚଳ ସମ୍ଭାର ବଙ୍ଗା

ଉତ୍କଳ ଭଲପୂତରଙ୍ଗ

ତବ ଶୁଭ୍ରନାମେ ଜାତେ ତବ ଶୁଭ୍ର
ଆଶିଷ ମାତେ

ଗାଧି ତବ ଜୟଗାଥା ।

ଜନ-ଗଣ-ମଙ୍ଗଳ-ଦାୟକ ଜୟହେ !

ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା!

ଜୟହେ, ଜୟହେ, ଜୟହେ,

ଜୟଜୟଜୟଜୟହେ!

ସଞ୍ଚୟ ଯୋଜନା ସିଦ୍ଧିରୂପରେ ଅର୍ଥ ସଞ୍ଚୟ

ଓ

କନଯୋଗ କରନ୍ତୁ

- ୧ । ବାରବର୍ଷିଆ ଜାଣୟ ଯୋଜନା ସଞ୍ଚୟ ସାଫ୍ଟିଫିକେଟ—ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ଶତକଡ଼ା ୫.୪୧ (ମାତୃରୂପରେ) ।
- ୨ । ଦଶବର୍ଷିଆ ଟେକର ସେଭିଂ ଡିପୋଜିଟ୍—ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ଶତକଡ଼ା ୪ (ବଡ଼କୁ ବର୍ଷ ବଞ୍ଚାଏ) ।
- ୩ । ପନ୍ଦରବର୍ଷିଆ ଆରୁ୍ୟରୁଟି—ନୟମିତ ମାସକୁ ମାସ ୧୫ ବର୍ଷଯାଏଁ ଟଙ୍କା ପାଇଥିବେ । ବାର୍ଷିକ ଶତକଡ଼ା ୩୩ ଚହୁଡ଼ି ହାରରେ ସୁଧ ।
- ୪ । ଷୋଳୁ ଅଧିକ ସେଭିଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଡିପୋଜିଟ୍—ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ଶତକଡ଼ା ୨୩; ୨୫ ଟଙ୍କାଠାରୁ ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏବଂ ତତୁର୍ତ୍ତେ ୧୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଧ ଶତକଡ଼ା ୨ ଟଙ୍କା; କୌଣସି ସେକ୍ସରେ ସୁଧ ଉପରେ ଆୟ-କର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ସୁରଣ ରଖନ୍ତୁ :

ଆପଣ ସେହି ସଞ୍ଚୟ ବନ୍ଧରେ, ତାହା ଉପରେ ଆପଣଙ୍କ ନିୟମଣ୍ଡ ଓ ଆପଣଙ୍କ ସନ୍ତାନସନ୍ତତନ ସମୃଦ୍ଧ କରିବ କରେ । ଆପଣାର ସଞ୍ଚୟକୁ ନାଶନାଶନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

କେବେ ବଦଳଣ ଶାହି—

କ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟନାର ନ୍ୟାୟନାର ସେଭିଂସ୍ ଅଧିକାର, ଶିକ୍ଷଣ ସେକ୍ସଟେସନ୍, କଟକ କମ୍ପା ନନ ନନ ନନର ଡିଭିଜନ୍ ସେଭିଂସ୍ ଅର୍ଗାନାଇଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଲେଖନ୍ତୁ ।

ପଞ୍ଚଦଶ ଭାଗ—୧୦ମ ସଂଖ୍ୟା	ବେଶାଖ ୨୫ ଦିନ, ୧୮୮୧ ଶକାବ୍ଦ	୧୫, ମେ ୧୯୫୯
-----------------------	---------------------------	-------------

କଳା ଓ ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ସ. ଦେବ

ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ, ରେଣ୍ଡମେଣ୍ଟ ସ୍କୁଲ ଅଫ୍ ଆର୍ଟସ ଆଣ୍ଡ୍ ହାଣ୍ଡ୍‌ସ୍, ଓଡ଼ିଶା

ଦୁ ଗୋଟି ପଞ୍ଚଦଶିକ ଯୋଜନାରେ ଗର୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଶ୍ରେଣୀକୋଟାରେ ଗଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ କଳା ଓ ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ।

ବେଦର କର୍ମକାଣ୍ଡ ଓ ଜ୍ଞାନକାଣ୍ଡ ପରି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ । ସେହି ଦୁଇଟି ବିଭାଗ ହେଉଛି କଳା ସମ୍ପର୍କରେ—(୧) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ ଓ (୨) ପରୋକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ । ସ୍ଵଭାବରେ ଜଣେ ଗୁଣ ଦ୍ରୁପଦ ପରୋକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିପାରେ; କିନ୍ତୁ ସେହି ଜଣକ ଅନୁଚିତ ଏକପୁରୁଷ ପାଇଁ ଯେ କୌଣସି ଦେଶର ଏକ ନୈତିକ ସମ୍ପଦ । ସୁଦୃଢ଼ ସୁବିଶ୍ଵାସରେ ଗୁଣର ଉପରେ ନିର୍ଭର ନ କରି ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବରେ ଜାଣିବା ନିବୃତ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜ୍ଞାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଆଉ ମଧ୍ୟ ଯଦି ସେମାନେ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଗୁଣର କରବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ତେବେ ତ ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଭଲ କଳାକର ବା କାର୍ଯ୍ୟକର ବୋଲି ଜଣା ପଡ଼ିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଗଜ୍ୟ ସରକାର ଏଭଳି ପ୍ରାୟ ୭୦୦ ବୈଷୟିକ କର୍ମଗୁଣ ଦରକାର କରୁଛନ୍ତି । ୧୯୫୭-୫୭ରେ ଓଡ଼ିଶା "ଟେକନିକାଲ୍ ମ୍ୟାନ ପାଠ୍ରାଉ କର୍ମିଟୀ"ଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ଏକା ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗରେ ଏତକ ଲୋକ ଦରକାର ହେବେ । ତେଣୁ ଏଭଳି ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପିତ ନ ହେଲେ ଏବେ ବହୁସଂଖ୍ୟାରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ତାଲିମ କରାଇବା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଯେଉଁ ଗୁଣମାନେ ଗୁଣର ବାକିଶ ନ କରି ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି,

ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ସେମାନେ ଏଠାରେ ବେତ, ତମଡ଼ା ଦ୍ରବ୍ୟ, କନା ଉପରେ ଗୁଣା ଓ ବୁଣା କାମ ଏବଂ ଏଭଳି ଅନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ନିଜ ଦୋକାନ ବା ବଜାରରେ ବନ୍ଦି ପାଇଁ ଉପାଦାନ କରି ଶିଖିବେ ଓ ଶିକ୍ଷାଲବ୍ଧ ଜ୍ଞାନର ବ୍ୟବହାର କରି ସହଜରେ ଜାଣିବା ନିର୍ବାହ କରି ପାରନ୍ତେ । ସେମାନଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥକଳା ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ବ୍ୟାପାରୀମାନେ, ତାହାହାସ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ବଞ୍ଚିବୁ, ଓଡ଼ିଶୀ ଶେଳୀର ନୂତନ ଓ ଅଧିକ ରୁଚକର ପରିକଳ୍ପନାମାନ ଆଜି ପାରିବେ ଓ ତାହା ଫଳରେ ସାଗର ରାଜ୍ୟର ସାଧାରଣ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ-ବୋଧ ଓ ରୁଚକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବଢ଼ାଇ ପାରିବେ । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ବ୍ୟାବସାୟିକ କଳା ଓ ସୁସ୍ଥକଳା ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ୁଥିବା ଗୁଣମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା-କାଳରେ ମଧ୍ୟ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ଘରକୁ ସୁନ୍ଦର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ମଣ୍ଡିତ କରିପାରିବେ ଓ ଲୋକେ ସମବେତ ହେଉଥିବା ସ୍ଥାନମାନ ସଜାଇ ପାରିବେ । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ ଓ ଉପଯୋଗିତା ମଧ୍ୟରୁ ଏ ଗୁଡ଼ିକ କେତୋଟି ମାତ୍ର । ଏ ଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଲୋକସଂଗ୍ରହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କଲ୍ପିତ ।

“କୁର୍ପୀକି ବ୍ୟାଂସ୍ତଥାପତ୍ତଃ କ୍ଷତ୍ରୀକର୍ମସଂଗ୍ରହଂ ।”

ଏଠାରେ ପରୋକ୍ଷ ଜ୍ଞାନରୁ ଯେଉଁ ଉପକାର ମିଳିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି, ତାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାକୁ ହେଲେ ଜଣକୁ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲଗା ଦୃଷ୍ଟି-କୋଣରୁ ବସ୍ତୁଟିର ବସ୍ତୁର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏ ବସ୍ତୁଟିକୁ ଟିକିଏ ବୁଝାଇ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପରୋକ୍ଷାନୁଭୂତ ହେଉଛି ଜ୍ଞାନର ଏକ ଅବସ୍ଥା, ଯାହାକି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାନୁଭୂତଠାରୁ ପୃଥକ୍ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାନୁଭୂତ କର୍ମରୂପାଶ୍ରମଣୀ, କମ୍ପନଶୀଳ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୌତିକ, କେବଳ ଆପେକ୍ଷିକ ଦ୍ୱିତୀୟଶିଷ୍ଟ ଓ ଏଣୁ ଅନୁକାଳ ପ୍ରାପ୍ତୀ । କିନ୍ତୁ ପରୋକ୍ଷ ବସ୍ତୁ ସ୍ୱପ୍ନର ବୌଦ୍ଧିକ, ଅବଚଳତ, ପ୍ରାପ୍ତୀ ଏବଂ ଅପରୋକ୍ଷାନୁଭୂତ ବା ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନ ଲଭିବ ଏକ ପତ୍ତା ମାତ୍ର ;

“ପରୋକ୍ଷଂ ଶାସ୍ତ୍ରଜଂ ଜ୍ଞାନଂ ବିଜ୍ଞାନଂ ସ୍ୱପ୍ନଦର୍ଶନଂ ।”
 ଶାସ୍ତ୍ରଜଂ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ପରି କଳାର ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିର ବ୍ୟାପାରୀଗୁଣ ଶାସ୍ତ୍ରଜଂ ଶ୍ରମର ହ୍ରାସ ହୋଇଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, କୌଶଳ ଜାଣି ନ ଥିବା ଶ୍ରମିକ ପ୍ରକାର ଶାସ୍ତ୍ରଜଂ ଶ୍ରମ କରେ; କିନ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧିସାପେକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଲେଖାଲେଖି, ଅଙ୍କନ ଓ ଚିତ୍ରା କରିଥାଏ । ଇଞ୍ଜିନିୟରର କାମ ଶ୍ରମିକର କାମ ଅପେକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରଜଂ ଶ୍ରମଦୃଷ୍ଟରୁ କମ; କିନ୍ତୁ ମାନସିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବେଶି । ଇଞ୍ଜିନିୟରକୁ ନିୟୁତ କରୁଥିବା ସାମାଜିକ ବା ଶାସକକୁ ଲେଖିବାକୁ ବି ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ସେ କେବଳ ସ୍ତେନୋଗ୍ରାହରକୁ ଶ୍ରୁତଲକ୍ଷନ ହିସାବ, ଅଥଚ ତାକୁ ମାତ୍ର ଉପରେ ଖୁବ୍ କଠିନ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ତାଙ୍କ ଉପରକୁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ମାତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରନ୍ତି, ସେ ଏପରିକି ବେଶି କଥାକାର୍ତ୍ତା ବି କରନ୍ତି ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ସର୍ବଦା ଆନନ୍ଦ, ମାତ୍ର, ପ୍ରତିଭା ଓ ଜ୍ଞାନ ସାମ୍ୟରେ ବୁଝି ରହିଥାନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ହିଁ କପିଳ, ପାତଞ୍ଜଳି, ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ବୃଷ ଓ ଶ୍ରୀଷ୍ଠ ପ୍ରମୁଖଙ୍କ ପରି ମାନବ ଯେ କୌଣସି ସ୍ୱପ୍ନର ଶୀର୍ଷମାନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ଏମାନେ ସମତନ୍ତ୍ର ନିକଟରେ ବଞ୍ଚିବୁ, ସ୍ୱାରାଶ୍ୟ ଜାଣିବୁ କଂଗ୍ରେସ ନିକଟରେ ଗାନ୍ଧୀ, ଆନନ୍ଦ କୁଟୀର ବନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିବାନନ୍ଦ, ଗ୍ରୋଟକୁ ଟେନରେ ଆର୍ଚ୍ଚ ବିଶ୍ୱପ ଓ କ୍ୟାଥଲିକ ଜଗତରେ ପୋପ୍‌ଙ୍କ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଗୀତା କହୁଛନ୍ତି :

“ସପ୍ତେଧ୍ୟାଂସି ସମିକ୍ଷୋଗି ଉପୁସାତ୍ କୁରୁତେଽଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନାଗି ସର୍ବକର୍ମାଣି ଉପୁସାତ୍ କୁରୁତେ ତଥା”

ଏବଂ

“ଶ୍ରେୟାନ ଦ୍ରବ୍ୟ ମୟାଜ୍ଞାତ୍ ଜ୍ଞାନଯଜ୍ଞ ପରତପ ସର୍ବକର୍ମାଣିଲଂ ପାର୍ଥ ! ଜ୍ଞାନେ ପରସମାପ୍ୟତେ”

ବାଇବଲ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଗରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍
 “ଜ୍ଞାନ” ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛି * ।
 ଏହିପରି ଶୀର୍ଷସ୍ଥାମୟ ଲୋକେ ଜ୍ଞାନର ମାତ୍ର
 ଦୃଢ଼ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଘଟକଦ୍ୱାରା ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି ଏବଂ
 କୌଣସି ସୁସ୍ଥକଳା ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗ୍ୟ ଅନୁଗାମୀ-
 ଚଳକ ପାଇଁ ସେହି ଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶ କରି ରଖିଯାଆନ୍ତି ।
 ଏହି ଭାବେ ଉପବାନ ଶିବ ଜଣେ ନର୍ତ୍ତକ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ନର୍ତ୍ତକ ଓ ଗାୟକ, ବ୍ରହ୍ମା ଜଣେ ଚନ୍ଦ୍ରକର ଓ ପୁସ୍ତକ,
 ବାଲ୍ୟାଣ ଜଣେ କବି, ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଜଣେ ଲୋକକ
 ଲକ୍ଷ୍ୟକ ଲକ୍ଷ୍ୟକ । ଏହିଭଳି ଲୋକେ ବସ୍ତୁର ଭୌତିକ
 ବ୍ୟବହାର ଗୁଲିଯାଇ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନର ଶାଶ୍ୱତ
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ବୁଡ଼ି ରହନ୍ତି ।

“ସ୍ତ୍ରୀଂ ଦେହବ୍ୟଥାଂ ଡକ୍ତୁ । ବାଳଃ କ୍ଷୀଢ଼ିତ ବସୁକ
 ଚପୈବ ବ୍ରହ୍ମଣି ଜ୍ଞାତେ ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦେ ମନସିଶଃ ।”

ଏହା ହିଁ ସୁସ୍ଥକଳାର ଶିକ୍ଷା । ଏହାର ଅନୁଶୀଳନ
 ଫଳରେ ସାଧାରଣ ଲୋକ ବି କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର
 ଉପଯୋଗ ସଂହାନ୍ତ ବାସ୍ତବ ବା ଭୌତିକ ମୂଲ୍ୟକୁ
 ବୁଝି ମନେ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ବୁଦ୍ଧିଗତ ବା
 ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମୂଲ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରନ୍ତି । ଉଦାହରଣ
 ସ୍ୱରୂପ; ଯଦି ଜଣେ କଳାକାର ଗୋଟାଏ ଫଳ ଦେଖେ
 ତେବେ ସେ ତାକୁ ଖାଇବା ଅପେକ୍ଷା ଅଜନ
 ବା ଚନ୍ଦଣ ଉଦେଶ୍ୟରେ ତାହାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ
 ଅବସ୍ଥାର କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼େ ।
 ଏହି ପ୍ରକାରେ କଳାକାର ବା ଶିଳ୍ପୀର ଅନବରତ
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ-ଅନୁଷ୍ଠାନ ତାକୁ “ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକୃତ
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ” ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ପ୍ରକୃତ କରାଏ । ଏହା ଯେ
 କେବଳ ଦର୍ଶନର ଅନୁଭୂତି ତାହା ନୁହେଁ; ଏହା
 ମନୋବୃତ୍ତି ବା ଚେତନା ଶକ୍ତିର ଏକ ଅନୁଭୂତି ମାତ୍ର ।
 ବୁଝାଯାଇଛି.....

“ଶଶାପୁରୁଷ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରବାଦନ ସୌଷ୍ଠବ
 ପ୍ରକାରଜ୍ଞାନ ମାତ୍ରଂ ତନ୍ନ ସାମ୍ରାଜ୍ୟାୟ କଳ୍ପତେ ।”

ସେହିପରି କଳାକାର ବା ଶିଳ୍ପୀ ମଧ୍ୟ ଯେତେ-
 ବେଳେ ତରମ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ସନ୍ଧାନ ପାଏ, ସେତେ-
 ବେଳେ ବସ୍ତୁର ଭୌତିକ ମୂଲ୍ୟକୁ ବୁଝି ବୋଧ କରି
 ଜ୍ଞାନ ଲଭି କରେ । ତାହା ନିକଟରେ :

“ଜଗତି ସଂ ସ୍ୱଚ୍ଚେତନେଃ ପଟେ ଚନ୍ଦ୍ରମିବାପିତଂ
 ମାୟୟା ତଦୁପେକ୍ଷେକ ଚୈତନ୍ୟଂ ପରସେସ୍ୟତାଂ ।”

ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନ ନିଶ୍ଚୟ ଧ୍ୟାନ ଦିଗରେ ଲୋକକୁ
 ନେଇଯିବ । ଏଣୁ ଏହି ଜ୍ଞାନ ହିଁ କଳାଶିଳ୍ପୀକୁ ଧ୍ୟାନ-
 ମାର୍ଗରେ ପ୍ରକୃତ କରେ, “ଶ୍ରେୟୋହି ଜ୍ଞାନ ମତ୍ୟାସାଜ୍ଞ
 ଜ୍ଞାନାଧ୍ୟାନଂ ହିତଶିଷ୍ୟତେ ।” ତାହାପରେ ଶିଳ୍ପୀ
 ପରମ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମନ୍ତର ସତ୍ତ୍ୱ ଅନୁଭବ କରେ ଏବଂ
 ନାଶିପାରେ :

“ଜାନାମି ଧର୍ମଂ ନ ତ ମେ ପ୍ରକୃତ୍ତି
 ଜାନାମ୍ୟଧର୍ମଂ ନ ତ ମେ ନିକୃତ୍ତି
 ବେନାପି ଦେବେନ ଦୃଢ଼ସ୍ଥିତେନ
 ଯଥା ନିଶ୍ଚକ୍ରେତ୍ତି ତଥା କର୍ଷେମି ।”

ତାହା ପରେ ଯେଉଁ ସୁଖ ତାହାକୁ ତରମ ସତ୍ୟ,
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବା “ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ସ୍ୱରୂପ”କ ପଦ୍ମ
 ଆନନ୍ଦ ରାଜ୍ୟକୁ ନେଇଯିବ, ତାକୁ ହିଁ ସେ ପାଇବାକୁ
 ଚେଷ୍ଟା କରେ ।

ତେଣୁ ବ୍ରହ୍ମସୂତ୍ରକାର କହୁଛନ୍ତି—“ଅଥାଚୌ ବ୍ରହ୍ମ-
 ଜଞ୍ଜସା X X X ଆନନ୍ଦମୟୋଭ୍ୟାସାତ୍ X X X
 ଅସ୍ମିନ୍ନସ୍ୟ ତ ଚଦ୍ୟୋଗଂ ଶାସ୍ତି” ଇତ୍ୟାଦି; ଏହାହିଁ
 ଦେଉଛି ସେହି ସ୍ଥାନ, ଯେଉଁଠାକୁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ
 ଦେବତାମାନେ ଆସୁପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଯାନ୍ତି
 ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ସୁସ୍ଥକଳା ନିଶ୍ଚୟ ନିମ୍ନ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକୁ

* QUA-RITE ERGO PRINUM REGNUM DEI ET EUSTICIAM EJUS ET HAC OMNIA
 ADHICENTUR VOBIS.

ନେଇଯାଏ । ତେଣୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଲିଖିତ ଅଛି
 "ଓଁ ଶିଳ୍ପୀନ ଶଂସନ୍ତି ଦେବ ଶିଳ୍ପୀନ ଏତେଷାଂ ଦେ
 ଶିଳ୍ପୀନା-ମନୁକୃତଃ, ଶିଳ୍ପ-ଅଧିଗମ୍ୟତେ, ଶିଳ୍ପ
 ଦ୍ୟାୟନ୍ ଅଧିଗମ୍ୟତେ ସ୍ୱ ଏବଂ ଦେବ ସ୍ୱଦେବ
 ଶିଳ୍ପୀନ, ଆରୁଦ୍ର୍ୟଃ ଶିଳ୍ପୀନ, ଛନ୍ଦୋମୟଂବା
 ଏତେ ସୁଜମାନ ଆତ୍ମାନ୍ ସଂସ୍ମ ରୁଚେ ।" ଏହି ପ୍ରକାରେ
 କଳାକ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେବତାମାନେ ପ୍ରକୃତ କଳାଶିଳ୍ପୀ
 ହୋଇଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚନ୍ତି । ଏହି କଳା-
 ଶିଳ୍ପୀମାନେ ନିଜର କଳା-କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ
 ଯଶଃ ବା ବିଭବ ପାଇବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ନରଖି କେବଳ
 ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନ ଲଭି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାମ କରିଥାନ୍ତି ।
 ତେଣୁ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ହଜାରକେ ଜଣେ ପୁସ୍ତ
 ଯଦି ଉକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଢ଼ୁଥିବାରେ, ତେବେ
 ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧକ
 ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହିବାକୁ ହେବ । ଏହାହିଁ ପରୋପ
 ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ଜ୍ଞାନ ଲଭାଇ ସୁବିଧା
 କରିଦେବା ନିମନ୍ତେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛି ।
 କାରଣ ପରୋପ ଜ୍ଞାନ ଯଦି ଆତ୍ମା ଦ୍ୱୟ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ
 ହେଉଛି ତାହାର ଶରୀର ଏବଂ ପରୋପ ଜ୍ଞାନ ଯଦି
 ଶରୀର ଦ୍ୱୟ, ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ ହେଉଛି ତାହାର
 ପ୍ରୋକ୍ଷକ । ତେଣୁ ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜ୍ଞାନରେ ଶ୍ରେଣି ଯାଇ
 ପରୋପ ଜ୍ଞାନକୁ ହଜାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସିଣ୍ଡିକାଟୁ ମଧ୍ୟ
 ଏହାହିଁ କହିଛନ୍ତି IDEO DICO VOBIS NE SOLI-
 CITI SITIS ANIMA VESTRA QUTD MAND-
 UETIS NEQUI CORPORI VESTROQUID
 INDUAMINI, NONNE ANIMA PLUS EST
 QUAMET CORPUS PIUS QUAM VESTIMENT
 UM"

ଲୋକଙ୍କ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ
 "ଲୋକ ସମସ୍ତ ମେବାପି ସପତ୍ୟନ୍ କର୍ତ୍ତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟି ।" ତା'
 ଛଡ଼ା ଯଦି ହଜାଇ ହଜାଇ ଲୋକ ଏଥିରେ ଯୋଗ
 ନଦେବେ ବା ଚେଷ୍ଟା ନ କରିବେ ତେବେ ହଜାଇକରୁ

ଜଣେ କପରି ବା କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ଏଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନ
 ହୋଇପାରେ ଯେ କେବଳ ହଜାଇକରୁ ଜଣେ
 ବଡ଼ଲୋକ ବେବାଇ ପାଇବା ଆଶାରେ ଲୋକସମୂହ
 ପାଇଁ ହଜାଇ ଲୋକଙ୍କୁ ଖଟାଇବା ଉଚିତ କି ?
 ଅଧିକ ବଡ଼ଲୋକ ଉଚାରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଶାଳୀ
 କାହିଁକି ଉଦ୍‌ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉନାହିଁ ? ଏହାର
 ଉତ୍ତରରେ କେତେକ ବିଷୟର ବିଚାର ଆବଶ୍ୟକ ।
 ସବୁ ଲୋକଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ବା ମାନସିକ ଶକ୍ତି ସମାନ
 ନୁହେଁ । ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୁଣ ଅନୁଯାୟୀ ଗୁଣ
 ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ । ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହିଛନ୍ତି :
 "ଭୃତ୍ୱର୍ଣ୍ୟଂ ମୟା ସୃଷ୍ଟଂ ଗୁଣ କର୍ମ ବିଭାଗତଃ ।" ଏକ
 ଗୁଣ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଦଳ ବିଭିନ୍ନ ମନୋଭାବ ଓ
 ଜୀବନ ପ୍ରତି ବିଭିନ୍ନ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରିଥାଏ । ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ଗୁଣମାନ ତିନି ଭାଗରେ
 ବିଭକ୍ତ; ଯଥା—ସତ୍ତ୍ୱ, ରଜସ୍ୱ ଓ ତମସ୍ ଏବଂ ସେଥିରୁ
 ଗୁଣଟି ଶ୍ରେଣୀ ଉଦ୍‌ଭୂତ ଯଥା—(୧) ଅବିମିଶ୍ରିତ
 ସତ୍ତ୍ୱଗୁଣ, (୨) ସତ୍ତ୍ୱ ଓ ରଜସ୍ ମିଶ୍ରିତ ଗୁଣ, (୩)
 ରଜସ୍ ଓ ତମସ୍ ମିଶ୍ରିତ ଗୁଣ ଓ (୪) ଅମିଶ୍ରିତ ତମସ୍
 ଗୁଣ । ସତ୍ତ୍ୱଗୁଣର ଲୋକମାନେ ନାମ, ଯଶଃ ବା ଧନ
 ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନ ପାଇଁ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ବସ୍ତୁ ରହିଥାନ୍ତି;
 ଏକୃଷିଆ କାମ କରିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । "ନିୟତଂ"
 ସଜ ରହିତଂ ଅଗ୍ରଣ ଦେଷତଃ କୃତଂ, ଅଫଳ ପ୍ରେତ୍ସୁନା
 କର୍ମ ଯତ୍ନଃ ସାହିକଂ ଉଚ୍ୟତେ ।" ରଜ ଓ ତମୋଗୁଣୀ
 ଲୋକ ନାମ, ଯଶଃ ଓ ଧନ ପାଇବା ପାଇଁ ଯେ
 କୌଣସି କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଏବଂ ଅହଂକାର
 ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । "ଯତ୍ନଃ କାମେତ୍ସୁନା କର୍ମ
 ସାହଂକାରେଣ ବା ପୁନଃ, ହିୟତେ ବହୁଳାୟାସ୍ତ
 ତଦ୍ରାଜସମୁଦାହୃତଂ ।"

ତେଣୁ ଦୁଃଖୀ ଓ ଭୁଂଖୀ ଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତମାନେ କେବଳ
 କାର୍ଯ୍ୟର, ବ୍ୟାବସାୟିକ, କଳାକାର ଓ ସୃଷ୍ଟକଳାର
 କାର୍ଯ୍ୟର ହୋଇପାରନ୍ତି । ଲୋକସମୂହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ

ଏମାନେ ବୁଦ୍ଧ ଉପଯୋଗୀ । ନିଜ ଜୀବନରୁ ଉପକାର
ପାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନସ୍ତୟ ଓ
ନିର୍ମୂଳ୍ୟକୁ ସଫଳ ରଖିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର
ପ୍ରେକ୍ଷା ତାଲମ ଦରକାର । ଏଥିପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ଓ କଳା
ପ୍ରମାଣ ଭରଣା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭଲ ବାଟ
ନାହିଁ । ଥରେ ସେମାନେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ-ସଂଯମ କରିପାରିଲେ
ସଂଯତମନା ହେବା ଯୋଗୁଁ ସାଞ୍ଜିବ ଗୁଣର ଅଧିକାଂଶ
ଘୋରପାରିବେ । କଠୋପନିଷଦ କହନ୍ତୁ :

“ଆତ୍ମାନଂ ରଥୁନଂ ବିଧି ଶରୀରଂ ରଥମେକକୁ
ବୁଦ୍ଧିରୁ ସାରଥ୍ୟଂ ବିଧି ମନ ପ୍ରଗ୍ରହମେବଚ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ହୃଦ୍‌ୟନାଦୁଦ୍‌ବିଷୟାଫ୍ରେଷୁ ଗୋଚରାନ୍
ଅହେନ୍ଦ୍ରିୟ ମନୋଯୁକ୍ତଂ ଭୁକ୍ତେଶାଦୁର୍ମନାଶିଣଃ ।”
ଆଉ ମଧ୍ୟ—

ଯସ୍ତୁ ବିଜ୍ଞାନବାନ୍ ଭବତ୍ୟୟକ୍ତେନ ମନସା ସଦା
ଚସ୍ୟେନ୍ଦ୍ରିୟାଣ୍ୟବଶ୍ୟାନି ଦୁଷ୍ଟାଶ୍ଚାଲବ ସାରଥେ
ଯସ୍ତୁ ବିଜ୍ଞାନବାନ୍ ଭବତି ଯୁକ୍ତେନ ମନସା ସଦା
ଚସ୍ୟେନ୍ଦ୍ରିୟାଣ୍ୟବଶ୍ୟାନି ସଦଶ୍ଚାଲବସାରଥେ ।”

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏଠାରେ ୭ଟି ଧନ୍ୟାଶ୍ରେଣୀ,
ପୁରୁଷି ବ୍ୟାବସାୟିକ କଳା ଶ୍ରେଣୀ ଓ ୭ଟି ସୁଷ୍ଟକଳା
ଶ୍ରେଣୀ ଖୋଲିଯାଇଛି ଏବଂ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆଉ
୧୦ଟି ଧନ୍ୟା-ଶ୍ରେଣୀ ଖୋଲିଯିବାର କଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ ଜ୍ଞାନର ଫଳ ପାଇବାକୁ ହେଲେ
ତାହା ବଡ଼ ଓ ମଜବୁତ କୋଠାଦର ଥିବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
ଶାକ୍ତକ ପରିବେଷ୍ଟିତ ଆବଶ୍ୟକ । ସୁଖର କଥା ଯେ
ଆମର ରାଜ୍ୟ-ରକାର ଏହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଲବ୍ଧ
କରିପାରିଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଦୈନିକ ମାରସ ନାଗରିକ
ସବନ, କାମୋଦୀପକ ସିନେମା ଗୃହର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ସୁନ୍ଦରପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତାବରଣ, ନୈତିକତାଧ୍ୟାତ୍ମୀ ଓ
ଉପକାମସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଠନାଗାର ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟନାଶକ
ବୈଜନାଳୟଠାରୁ ମୁକ୍ତ ଥିବା ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଏହି
ବିଦ୍ୟାଳୟଟିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ପଦ୍ମବେଷ୍ଟିତ

ଏକ ସୁଦୃଢ଼, ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରାସାଦରେ ଏହା ଅବସ୍ଥାପିତ ।
ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ା ଗୃହରେ ରୂପମାନେ ବସି ଯେପରି
ହଜାର ହଜାର ମାଇଲ ଦୂରକୁ ନିଜର ପଦସତା ଓ
ନୈତିକତାର ପ୍ରସାର ପକାଇ ପାରୁଥିଲେ, ସେହିପରି
ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାକୃତିକ ଓ ପ୍ରକୃତ କଳା ଏବଂ
ଶାକ୍ତର ପ୍ରସାର ବିକାଶ କରିପାରିବ । କଳା ଓ
ଧର୍ମ ଭଳ ସାଧନସାପେକ୍ଷ ଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ପରେ ଏହା
ଏକ ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ପୁସ୍ତକୂର୍ମ । ଏଠାରେ କୁହାଯାଇ-
ପାରେ ଯେ, ବିବିଧ ଜାତି ବାସକରୁଥିବା କୌଣସି
ସହରରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ନ ହେଲେ ଓ ଫଳତଃ ଗୁମ-
ମାନେ ବିବିଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଖି ନ ପାରିଲେ ତତ୍ତତ୍ତ ପାଇଁ
ସେମାନେ ନୂଆ ଧାରଣା କେଉଁଠି ପାଇବେ । କିନ୍ତୁ
ତତ୍ତତ୍ତ ପାଇଁ ନୂତନ ଆଦର୍ଶ ଦରକାର, ନୂତନ ଧାରଣା
ନୁହେ । ବହୁପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନବରତ ଦେଖିବା
ଦ୍ୱାରା ମନ ସମାହତ ଓ ଏକାଗ୍ର ହେବା ଦିଗରେ
କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ ପାଏ ନାହିଁ—ଅଥଚ ଉପଯୁକ୍ତ
ଆଦର୍ଶର ତତ୍ତତ୍ତ ପାଇଁ ଏହା ନିତାନ୍ତ ଦରକାର ।
ଏଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ମନକୁ ବେଶି ବେଶି ଭୌତିକ ଲଭ
ଓ ଶାଶ୍ୱତକ ବିଳାସ ଦିଗକୁ ଟାଣେ ଏବଂ ଜୀବନର
ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହଜିଯାଏ—“ବିଷୟାଭିମୁଖଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା
ବିଦ୍ୟାସମପି ବିସ୍ତୁତ, ବିଷେପୟତେ ଧୀଦୋଷେ-
ର୍ଯ୍ୟୋଗାନାରମିବପ୍ରିୟମ ।” ସୁନନ୍ତୁ

“ଲକ୍ଷ୍ୟତ୍ୟୁତତେତ୍ୟପି ଚିତ୍ତମିଷଦ-
ବିଶ୍ୱମିଶ୍ରଂସନପତେତ୍ତତ୍ତତ୍ତତ୍ତ
ପ୍ରମାଦତଃ ପ୍ରତ୍ୟୁତ କେଳି କନ୍ଦୁକ ସୋପାନ
ପକ୍ୱୌ ପତତୋ ଯଥା ତଥା ।”

ଜାଗାଟି ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇଥିବାରୁ ଶିଳ୍ପୀମାନେ
ଆର୍ଥିକ ଲଭର ବିଭିନ୍ନ ଆକର୍ଷଣଠାରୁ ଦୂରରେ
ରହନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଜଳକତା ବା ବମ୍ବେରେ
ଜଣେ ଶିଳ୍ପୀ ଯେପରି ଖଣ୍ଡେ ଦିଗ୍ଠି ତପ ବା କଳା-
କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋପନରେ ବିଧି କରିପାରେ, ଶିଳ୍ପକୋଟଠାରେ

ଲୋକଲୁଚ୍ଛରେ ସେପରି କରବାରର ପୁଣ୍ୟ ନାହିଁ, କାରଣ ସେଠି ସେପରି ଗରାମ ମିଳିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେଠାରେ ଶିଳ୍ପ ବଜାର ଚାଲିବା ଅନୁଯାୟୀ କାମ ନ କରି ବରଂ ପ୍ରକୃତ କାମରେ ମନୋନିବେଶ କରିଥାଏ । ଏହିପ୍ରାୟ “ଉତ୍କଳ-କମଳା-କଳାପ-ଦର୍ଶିକା ମଗଳ-ମାଳିନୀ ମାଳାମୁ ଚଳିକା” ଚିତରେ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବାରୁ ମନୋନିବେଶପାପେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଶାନ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାକୃତିକ, ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଓ ପ୍ରକୃତ ଦୃଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଭବ ପାଇଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇଥାଏ ।

ଆମର ସରକାର ଏହି ପରୋକ୍ଷ ବିକାଶକୁ ଜାଣିଥିଲେ ବି ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏ କଥା ଜଣାଇଦେବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସହଜ ହେଉ ନାହିଁ, କାରଣ ସରକାର ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ସେମାନେ କ୍ଷମତା ପାଇଛନ୍ତି ସେମାନେ “ଗତାନୁଗତକା ଲୋକାଃ ନ ଲୋକାଃ ପାରମର୍ଥିକାଃ ।” ତେଣୁ “ନାଗ୍ରବ୍ୟେ ନିହତା କାଚରୁ ହିୟା ଫଳକଞ୍ଚ ଉଦେତ୍ ।” ଆଉ ମଧ୍ୟ ଗୀତାର ମତାନୁସାରେ ପରୋକ୍ଷାନୁଭୂତିର ଏହି ବିକାଶ “ରହସ୍ୟ ହ୍ୟେତଦୁତ୍ତମମ୍” ଅଟେ । ତେଣୁ ସେମାନେ କେବଳ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାନୁଭୂତି ସମ୍ପର୍କରେ କହିବେ । ଏହି ଧରଣର ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର ପୁସ୍ତକାଳୟ ପାଇଁ ଅଖଣ୍ଡ କ୍ଷମତା-ବିଶିଷ୍ଟ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ ଭାରତ ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସ୍ତର ଏବଂ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଏହାର ଶାସନର ମୂଳଭୂତି । ସ୍ୱଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ବାସ୍ତବ କ୍ଷେତ୍ରରେ

ଉକ୍ତ ପରିକଳ୍ପନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପକ୍ଷେ ଏହା ପ୍ରଧାନ ଅସୁବିଧା । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଜ୍ଞାନାଗ୍ରବ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅସୁବିଧା । ଲୋକେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଏକ ଶିଳ୍ପ-ସ୍କୁଲ ବା କାରଖାନା ମଧ୍ୟରେ କି ପ୍ରଭେଦ ଅଛି, ବୁଝିପାରୁନାହାନ୍ତି । ଶିଳ୍ପ ସ୍କୁଲରେ ଲୋକଙ୍କ ରୁଚିତା ପୂରଣ ପାଇଁ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରକାର ଅନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ଅନୁକରଣରେ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଏ ସ୍କୁଲ ସେପରି ସ୍କୁଲ ମୁହଁ କାରଖାନାରେ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଦେଖି ଲାଗେ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଏ—ଏହା ସେଭଳି କାରଖାନା ବି ନୁହେଁ । ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରକୃତ କରିବା ଓ ପ୍ରକୃତ ଭାରଣାୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ କଳା ବିଶେଷ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମନୋଗ୍ରାହ୍ୟ ପୃଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଏହା ଏକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ । “ଏ ପରମ୍ପରା ପ୍ରାପ୍ତମିମଂ ସ୍ୱକର୍ଷୟୋ ବିଦୁଃ”—କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱେ ମାନେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭୁଲିଯିବା ଅନୁଚିତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକଙ୍କୁ କିଛି ଧାରଣା ବା ଆକର୍ଷଣ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ୧୯୨୧ରେ ପ୍ରଥମ ଦଳ ଗୁପ୍ତ ଏଠାରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିୟୁତ୍ତ ପାଇଲେ ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ଲୋକେ ଆସି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦୀର୍ଘ ସହଯୋଗ କରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଯେତେ ଶାନ୍ତ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଚାଲି ରଖିବାକୁ ହେବ ଓ ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାର ଏହି ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ଜୟଯୁକ୍ତ ହେବେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଯୁବକଲ୍ୟାଣ

ଶ୍ରୀ ବି. ଦାସ

ରାଜ୍ୟ ଯୁବକଲ୍ୟାଣ ବୋର୍ଡ଼ର ସେକ୍ରେଟେରୀ

ଆଜିକାଲି ପୃଥିବୀର ସବୁ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଦେଶରେ ଯୁବକଲ୍ୟାଣ ପ୍ରତି ସମ୍ୟକ୍ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଉଛି । ଆଧୁନିକ ଜୀବନର ଜଟିଳଗତି ଓ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ସମଷ୍ଟିଗତ ଚିନ୍ତାଧାରା ଉପରେ ପଡ଼ୁଥିବା ପ୍ରଭଣ୍ଡ ରୂପ ଯୋଗୁଁ ଏପରି ହେବା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ନିଜର ସର୍କୁଲ୍‌କୁଡ଼ାଇ ଦେବାଦ୍ୱାରା ହିଁ ଶାନ୍ତି ଓ ସନ୍ତୋଷ ମିଳିପାରେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗରେ ଏହା ସୁସ୍ଥ ପ୍ରାୟଃ ଏଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଜି ଅସୁବିଧା ଓ ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତିର ଆବର୍ତ୍ତରେ ବୁଡ଼ିଯିବାଭଳି ଅନୁଭବ କରୁଛି । ସେଥିଯୋଗୁଁ ଆଜି ଶିକ୍ଷା-ସମସ୍ୟା ଏକଦିଗରୁ ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ, କି ଶିକ୍ଷା ଆଜି କେବଳ ମନର ଖୋଲାବତ ଯୋଗାଇ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁବକ ଜୀବନର ସବୁ ଦିଗ ପ୍ରତି ନିଜର ଦେଇ ତାକୁ ସମଷ୍ଟିର ସହିତ ଖାସ୍ ଖୁଆଇବା ଭଳି ଢାଞ୍ଚାରେ ଗଢ଼ିବା ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅବଶ୍ୟ ଏ ଦିଗରେ କୌଣସିଠାରେ ଯେ ପୁସ୍ତକର ସଫଳତା ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିଛି, ତାହା ନୁହେଁ; ଚିନ୍ତାଧାରା ଏ ଦିଗରେ ଅନବରତ ଚେଷ୍ଟା ରୁଲିଛି । ଯଦି ପରିସ୍ଥିତିର ପ୍ରବଳ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅବିରତ ସଂଗ୍ରାମ ଚଳାଇ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଗତି ହାସଲ କରିପାରେ, ତେବେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶମାନେ ଏ ବିଷୟ ଦୃଢ଼ସୂଚନା କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ ।

ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଯୁବକଲ୍ୟାଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନସିକ, ନୈତିକ ଓ ଭୌତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦ୍ରୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗଢ଼ି କରିବାକୁ ହେଉଛି । ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁଗରେ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକାତ୍ମକ ବିପ୍ଳବ ଦେଖାଦେଇଛି, ତାହା

ଫଳରେ ଗତାନୁଗତିକ ଜୀବନଧାରା ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ । ଆମ ଦେଶରେ ଯୁବସମାଜ ଯେଉଁସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେଥିଯୋଗୁଁ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବିରୁଦ୍ଧ-ବିଭ୍ରାଟ ଓ ବି ଶୁଙ୍ଖଳା ଦେଖାଦେବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମ ଅପେକ୍ଷା ଉନ୍ନତତର ବା ଅନୁନ୍ନତ ଅନେକ ଦେଶ କୁଳନାରେ ଆମର ସମସ୍ୟାମାନ ତେତେ ବିରାଟ ନୁହେଁ । ଆମ ଦେଶରେ ଯୁବକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଉତ୍ସାହକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ, କଲେଜ ବା ସହର-କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କରେ ସୀମାବଦ୍ଧ । କିନ୍ତୁ କାଳକ୍ରମେ ସହରସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଗଲେ ଏହି ବିପଦ କ୍ରମେ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବ୍ୟାପିଯିବ । ଏହାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଅଧୀନରେ ଯୁବକଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସବୁ ରାଜ୍ୟରେ ଯୁବକଲ୍ୟାଣ ବୋର୍ଡ଼ ଗଢ଼ିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଏ କାମ ଜଟିଳ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଅଭିପ୍ରେତ ଫଳ ମିଳିପାରିବ ନାହିଁ । ଯୁବସମସ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ସମୟେ ସମୟେ ଏ ଦେଶରେ ବା ଅନ୍ୟସ୍ଥ ଯେଉଁ ବିବରଣୀ ଦେଇଛନ୍ତି, ସେଥିରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଅସଂଯମ ଓ ବିଶୁଙ୍ଖଳାର ବହୁତ କାରଣ ଅଛି । ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଯୁବକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ବି ସମାନ ନୁହେଁ । ଆମ ଦେଶରେ ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକାତ୍ମକ ରୂପ ଯୋଗୁଁ ଲୋକେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ନିଜର ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାବରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଯୁବକମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା ପ୍ରତି ବେଳ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା

ଆବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳ ଓ ସାମ୍ବ-
ସମାଜର ସହଯୋଗ ଅଭାବରେ ଏଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ
ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯୁବକମାନେ ସୁସ୍ୱଚ୍ଛତା
ଉଚ୍ଚ ଖଳ ଓ ଚପଳ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ଶକ୍ତି ଓ
ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ବୁଦ୍ଧିର ସହ ଚଳାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବିଭିନ୍ନ
ପ୍ରକାର ସାମାଜିକ, ଗଠନମୂଳକ ଓ ଆମୋଦପ୍ରମୋଦ-
ଦାୟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଏହା କରିବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏକ ରାଜ୍ୟ
ଯୁବକଲୀନା ଗୋଷ୍ଠି ବସାଇଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟପାଳ
ଏହାର ସଭାପତି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ଉଚ୍ଚ
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ଉପସଭାପତି ଅଟନ୍ତି । ଏହି
ଗୋଷ୍ଠିରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ରାଜ୍ୟାତ୍ମକ ମତବାଦକୁ
ନିଆଯାଇଛି । ଗୋଷ୍ଠି ଅଧୀନରେ ଗ୍ରହ ହୋଇ ନ ଥିବା
ବ୍ୟକ୍ତି, ହାଇସ୍କୁଲ ଗ୍ରହ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗ୍ରହ-
ମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣବିଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯଥାକ୍ରମେ
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତିଙ୍କ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ୩ଟି କମିଟି ଗଠାଯାଇଛି । ଏହି ୩ଟି
କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ଆଣିବା
ଗୋଷ୍ଠିର କାର୍ଯ୍ୟ । ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ
ରାଜ୍ୟ ଯୁବଉତ୍ସବ, ଯୁବଗୁଣାଦାସ ଓ ଯୁବକେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ,
ଭ୍ରମଣ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସଂଗଠନ, ଯୁବନେତୃତ୍ୱ ଶିବିର
ପରିଚାଳନା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଯୁବସମାଜର ନୈତିକ ଓ
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ଏଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସଂଗଠନ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଧାନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କମିଟି ମଧ୍ୟ
ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀଙ୍କ ଏହିଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ କୁଲୁଛି । ଗୋଷ୍ଠିରେ
ରାଜ୍ୟର ଯୁବସମୂହାୟ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିନିଧି ଥିବାରୁ
ସେମାନେ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଚିତ୍ରାବଧାନ
କରନ୍ତି ।

୧୯୫୭ ମସିହାରେ ଶରତର ଯେଉଁ କେତୋଟି
ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଗୋଷ୍ଠି ଓ କମିଟିମାନ ଗଠାଯାଇଥିଲା
ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଏକତମ । ଗୋଷ୍ଠିର କାର୍ଯ୍ୟ-

ନିଦ୍ଦେଶ ମୁତାବକ ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ, ତାହାର ଭାର
ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ ଅପର ଭାଗ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର
ଦେବେ । ଯୁବ-ନେତୃତ୍ୱ ଶିବିର ଓ ଯୁବ-ଉତ୍ସବ
ପାଇଁ ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ, ତାହାକୁ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର
ସରକାର ଉଭୟେ ମିଶି ଭୁଲନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ଯୁବ-ଗୁଣାଦାସ
ଭ୍ରମଣ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରଭୃତିର ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ସରକାର
ବହନ କରନ୍ତି ।

୧୯୫୭ଠାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ଯୁବ-କଲ୍ୟାଣ
ଗୋଷ୍ଠିର ୨ଟି ବୈଠକ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ୱରୂପ
କରାଯାଇଅଛି । ନୂଆ ରାଜଧାନୀରେ ଗୋଷ୍ଠି
ଯୁବ-କଲ୍ୟାଣ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
ହୋଇଛି । ଏହି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଗୋଷ୍ଠିର ଅଧିକାରୀ
ଯୁବକମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପାଇଁ ଉତ୍ତମାନ୍ତ ରହିବ
ଏଠାରେ ବଡ଼ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଘର ବା ଉପିଷ୍ଠାଗାର, ଧାରାଗାର
ପୁସ୍ତକାଗାର ଏବଂ ଖୋଲ ପଡ଼ିଆରେ ଓ ଘରଭିତର
କ୍ରୀଡ଼ାକୋର୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ । ଏଥିରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଖଣ୍ଡିଏ ଜମି ପାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
ହୋଇଛି । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟବଦ୍ଧ ଓ ଐତିହାସିକ
ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଯୁବ-ଗୁଣାଦାସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
ପାଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରଥମେ
ସୁରକ୍ଷିତ, ନୂଆ ରାଜଧାନୀ ଓ ଗୋପାଳପୁରକୁ ବନ୍ଦ
ହୋଇଛି ଓ ଆବଶ୍ୟକ ଖର୍ଚ୍ଚ ସକାଶେ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଦେବା
ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।
ଯେଉଁ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଗୁଣାଦାସ ରହିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର
ମିଳୁନାହିଁ, ସେଠାରେ ସାଧାରଣ ଗୁଣାଦାସ ଉପିଷ୍ଠା
କରିବା ବା ତିଆରି ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର ଏହି
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଦେବା ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର
ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

ଏ ବର୍ଷ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କମିଟି ଏକ ଆହ୍ୱାନ
କଲେକ୍ଟ ଯୁବ-ଉତ୍ସବ ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି ଏହି
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଚଳାଇବେ । ସ୍କୁଲ କମିଟି ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଫୁଲବାଣୀ ଜିଲ୍ଲାର ବାଲିଗୁଡ଼ାଠାରେ ସମବାୟ ବସ୍ତ୍ର ପକ୍ଷରୁ
ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବା ପାଇଁ ଯାଉଥିବେ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବାଲିଗୁଡ଼ାଠାରେ ସମବାୟ ବସ୍ତ୍ର ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜିତ
ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି

ଉତ୍କଳରେ ଉଚ୍ଚକର୍ମାଣୀ ଜାଲର ଦାଲିଆପୁତ୍ରୀଠାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା ଉତ୍ସାହକର କରାଯାଇଥିବା ପରେ ଯମଦେବ ଜନତାଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଡଃ ମହତାବ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟକ ଦେଖିଛନ୍ତି

କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଓ ସୁରକ୍ଷାର ଦେବାକୁ ପ୍ରିୟ କରିଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାହିଁ, ସେଥିରୁ କେତେକ ବସ୍ତୁ ବସ୍ତୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯୁବ-ଶିକ୍ଷକ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବାଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ । ଶିକ୍ଷକର ସଭ୍ୟମାନେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲର ଉତ୍ଥାନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରି ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାରରେ ସହାୟକ ହେବେ । ଗ୍ରାମୀଣମାନଙ୍କୁ ସିଲେଇକଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ସେମାନେ ଏଥିରେ ପୋଷାକପିତ୍ର ତିଆରି କରିବେ । ଏହି ସବୁ ପୋଷାକ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସ୍କୁଲ-ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ଏହାଛଡ଼ା ଗ୍ରାମ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଗ୍ରାମୀଣମାନଙ୍କ ମିଳାମିଶାରି ସୁବିଧା ପାଇଁ ପରିଭ୍ରମଣ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରିବ । ଏହା ଫଳରେ ଗ୍ରାମୀଣମାନେ ଗ୍ରାମ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବେ । ଗ୍ରାମ ହୋଇ ନ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବାକୁ କେତେ ଦିନ ପୂର୍ବେ ଗଢ଼ା ହୋଇଛି । ଏହି କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟ-ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ବି, ଏଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ସ୍ଥାନ ପାଇବ; ଯଥା— ଯୁବ-ଉତ୍ସବ ଓ ଯୁବନେତୃତ୍ୱ ଶିକ୍ଷକ ପରିଷଦ, ସମ୍ବର ଓ ମଫସଲରେ ଯୁବ କ୍ଲବ୍, ଗୋଷ୍ଠୀ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଆଖଡ଼ା ପରିଷଦ, ଯୁବ-ଶ୍ରମଶିକ୍ଷକ ସଂଗଠନ, ଅବସର ସମୟରେ ଧନ୍ଦାରେ ତାଲିମ୍ ପାଇବା ବ୍ୟବସ୍ଥା; ତରୁଣ କୃଷକ କ୍ଲବ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟମାନଙ୍କ କ୍ଲବ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ।

ଏହି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଦ୍ୱାରା ଆମ ଦେଶର ଯୁବକମାନଙ୍କ ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଶକ୍ତିର ସମ୍ବଳରେ ସମନ୍ୱୟ ଆଣି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ମିଳିତ ଓ ସୁସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ବିକାଶ କରାଇବା ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଆମ ଦେଶରେ ଅନେକ ସମୟରେ ଗୋଟାଏ ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ଯେ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱ ନିଆଯାଇ ନାହିଁ । ବସ୍ତୁତଃ ଏଭଳି ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ନ ରହିଲେ ଯୁବକମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ହୋଇ ପଡ଼ିବେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଶକ୍ତିର ଅପଚୟ ଘଟିବ । ଏହାଠାରୁ ବଳି ଶୋଚନୀୟ ବିଷୟ ଆଉ ନାହିଁ । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଘଡ଼ିସରି ସମୟ ଦେଇ ଗତି କରୁଥାଉଁ । ତେଣୁ କେତେ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମର ସାମାଜିକ ଓ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଅବସ୍ଥା ଅସ୍ଥିର ରହିବା ସମ୍ଭବ ଓ ସେଥିପାଇଁ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସଂଗଠିତ କରା ନ ଯାଏ, ତେବେ ବିପଦ ସମୟରେ ଦେଶ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଚଳିପାରିବ ନାହିଁ । ଇଉଁଭେଦ ଓ ରୁଚିଆରେ ଯୁବ-କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇ ଥାଏ । ଏହି ଜାତିମାନେ ଆଜି ଯେଉଁ ପ୍ରଗତି ହାସଲ କରିଛନ୍ତି, ତାହା ଅନେକାଂଶରେ ଏହି ଯୁବ-କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଫଳ । ଆମର ଆଶା କରିବାର କଥା ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯୁବ-କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆମର ଜାତୀୟ ଯୋଜନାରେ ଏକ ସ୍ୱଦୃଢ଼ ଓ ସ୍ଥାୟୀ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ରହିବ ।

ହୀରାକୁଦ ଅଞ୍ଚଳବାସୀଙ୍କ ନୂତନ ଜୀବନ

ହୀରାକୁଦ ବନ୍ଧ ଯୋଜନାରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଉପକାର ମିଳୁଛି । ପ୍ରଥମତଃ ମହାନଦୀର ସର୍ବଭାଗୀ ବନ୍ୟାକବଳରୁ ଏହା ଓଡ଼ିଶାର ପୁରୁପୁତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ରକ୍ଷା କରୁଛି; ଦ୍ଵିତୀୟତଃ ଏହା ସାହାଯ୍ୟରେ ୭ଲକ୍ଷ ୭୨ ହଜାର ଏକର ଜମିକୁ ପାଣି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ତୃତୀୟତଃ ୧ ଲକ୍ଷ ୨୩ ହଜାର କଲେକ୍ଠିଆହିଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ଵିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଛି । ଏହି ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର କାମ ୧୯୫୮ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମହାନଦୀ ବିକୋଶଭୂମି ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁଯାୟୀ ଆଉ ୧୮ ଲକ୍ଷ ଏକର ଜମିରେ ପାଣି ମାଡ଼କ ଓ ୧୯୭୧ ସୁଦ୍ଧା ଅତିରିକ୍ତ ମୋଟେ ୧ ଲକ୍ଷ ୯ ହଜାର କଲେକ୍ଠିଆହିଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ଵିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ଆଉ ଚାରିଟି ଇଉନିଟ୍ ନିର୍ମିତ ହେବ । ଏହାଛଡ଼ା ଯେଉଁମାନେ ଆପେ ବୁଡ଼ି-ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ ଏକ ପୁରୁଣାକଳ୍ପିତ ଓ ଅଧିକ ପରିଷ୍କୃତ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ବାସ କରିବେ ।

ଚତୁର୍ଥମ ବିଷୟ ପଦ୍ମଚଣ୍ଡେଶ୍ଵରୀ ପାଦଦେଶରେ ଓଡ଼ିଶାର ସବୁ ଅଧିକ ପୁରୁଣାକଳ୍ପିତ ରଞ୍ଜେଲ ଗ୍ରାମଟି ଅବସ୍ଥିତ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣ୍ଠ ପରିବାରକୁ କୋଳରେ ଧରି ପ୍ରାୟ ୧୨,୫୦ ଲୋକସଂଖ୍ୟାବଶିଷ୍ଟ ଏହି ପରିଷ୍କୃତ ଗ୍ରାମଟି ୨୯୦ ବର୍ଗମାଇଲ ପରିମିତ ମାନବକୃତ ହାବକୁଦ ଜଳଭଣ୍ଡାରର ଘାଟବର୍ତ୍ତୀ ଅସଂଖ୍ୟ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ ।

ପୁରୁତନ ରଞ୍ଜେଲ ଆଜି ଆଉ ନାହିଁ । ହୀରାକୁଦ-ଠାରେ ସଞ୍ଚିତ ମହାନଦୀର ଜଳଶକ୍ତିର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ ସେଇ ମଳିନ ଓ ଧୂଳିଧୂସରିତ ରଞ୍ଜେଲ ଗ୍ରାମ ଦୁଇ ବର୍ଷ

ତଳେ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ସଲିଲ-ସମାଧି ନେଇଛି । କିନ୍ତୁ ତାର ଆତ୍ମା ଆଜି ପୁନର୍ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ନୂତନ ରଞ୍ଜେଲ ରୂପରେ । ପୂର୍ବର ରୂପ ସହିତ ଏହାର କୌଣସି ସାଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁ—ଏକ ନୂତନ ମୁଦ୍ରା ସେ ଏହା ଉତ୍କଳ ଓ ସୁନ୍ଦର ।

ବଡ଼ ଦୁଆରୀ, ସାନ ଦୁଆରୀ, ରଞ୍ଜେଲର ସେଇ ପୁରୁତନ ଅଧିବାସୀମାନେ ଆଜି ଅଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ପରିବେଶ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଳି ଯାଇଛି ।

ଉଦ୍ୟାନ-ପରିବେଷ୍ଟିତ ବାସଗୃହ

ନୂତନ ରଞ୍ଜେଲର ଅଧିବାସୀମାନେ ଦେଖିବାକୁ କାରିଗର ଶ୍ରେଣୀର । ପିତୃଳ ଓ ତମ୍ଭାରେ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ମଣ୍ଡିତ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର କାମ । ଆଗର ରଞ୍ଜେଲରେ କଣ କରୁଥିବା ଅଳ୍ପ କେତେକ ସୁନାଗ୍ର ବଣିଆ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠାରେ ଅଛନ୍ତି । ଚାଷୀ ଓ ଧାବର କୁଳର ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଶିଳ୍ପ-ଗୁଡ଼ିଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରଞ୍ଜେଲର ପୂର୍ବ ଗୌରବ ଆଜି ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକ ରହିଛି ।

ଏହି ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସୀ ନିତ୍ୟା । ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରିକି ହେବ, କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ରପ୍ରତିମା ପରି ତାର ପ୍ରାଣର ସୌଷ୍ଟ୍ୟ; ସତେ ଅବା ସେ ହାତରେ ଗଢ଼ିଥିବା ଉତ୍କଳ ଧାତୁଦ୍ରବ୍ୟ ପରି ତାର ଶରୀରର ଉତ୍କଳ କଳା ମଧ୍ୟ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ।

ପୁରୁଣା ଭରକଥା ତାର ବେଳେ ବେଳେ ମନେପଡ଼େ । ଦୁଃଖ ବି ଆସେ । ସେଠାରେ ନାନା ଜାତିର ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ବାସ କରୁଥିବା ସେସବୁ କଥା କହେ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁ ଯୋଜନାର ବହୁମୁଖୀ ଉପକାର କଥା ନିଜେ ଦୃଷ୍ଟି କରି ଦୃଢ଼ଭାବେ ଜାଣି ନେଇ ମଧ୍ୟ ନିଜର ନିରାଶ୍ରୟ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ସେ ଛୁପି ଲୁଚି କରୁଥାନ୍ତି, ଏହା ସେ ସ୍ୱୀକାର କରେ । କାରଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭଳି ତାର ମଧ୍ୟ ଆଜି ନିଜର ଖଣ୍ଡେ ଫଳ-ବଣିରୁ ଅଛି; ଯେଉଁଠି ଫସଲ ହୁଏ ଉଠୁଛି ।

ଗ୍ରାମର ଅଦୂରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଗର୍ଭା ଜଳଭଣ୍ଡାର । ଫଗୁଣର ଫଗୁଳ ପ୍ରଭୃତିରେ ଏହା ଏକ ଅପରୂପ ଶ୍ରୀ ଧାରଣ କରେ । ଏଇ ମନୋରମ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ କୂଳରେ ସମବେତ କିଶୋରକିଶୋରୀ ମେଳରେ ନିଜେ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଏ ତାର ଏଇ ନୂତନ ଶବ୍ଦକୁ ।

ବୃଦ୍ଧମାନଙ୍କ ସନ୍ଦେହବାଦର ପରମ୍ପରା ଭଙ୍ଗି ସେମାନେ ଆଜି ନୂତନ ରମ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛନ୍ତି । ଛୋଟ ଛୋଟ ଇଟାଘର, ତମଜାର ଗା ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପ୍ରଶସ୍ତ ରସା, ନୂତନ କୁଅର ଶୀତଳ ଓ ମଧୁର ପାନୀୟ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ସମାଜ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଥିବା ରମ୍ୟ ଗ୍ରାମଟି ହୁଏଇଠୁ ।

ଏ ସବୁ ଛଡ଼ା ଗାଁଲୋକେ ମିଳମିଶି ୫୦ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚର ଗୋଟିଏ କାଠର ଅନ୍ତର୍ଗତ କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜୁନ୍-ଜୁଲାଇରେ ପୁଷ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରଥଯାତ୍ରାବେଳେ ରମ୍ୟ ଦାଣ୍ଡରେ ମଧ୍ୟ ଏଇ ପୁଷ୍କରିତ ରଥଟି ଟଣା ହୋଇଥାଏ ।

ରମ୍ୟର ଦୃଶ୍ୟ ଅନୁବନ୍ଧୁ ସ୍ତ୍ରୀ ହୁଏ । ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଉପରେ ଏହା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ରମ୍ୟର ଶିଳ୍ପୀମାନେ ଯେଉଁ ଧାରଣା ଓ ରଚନାରେ ତେଜ, ବାହାରେ ମଧ୍ୟ ତାର ଆଦର ରହିଛି ।

ଉଦ୍ୟାନ ଭୂମି ଶୋଭାକୁ ପଢ଼ୁନାହିଁ । ଧୀର-ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିରାଟ ଜଳଭଣ୍ଡାର ପଡ଼ିଛି । ଆହାର ଓ ବିହାର ଉଭୟ ପାଇଁ ଏଠାରେ ପ୍ରଶସ୍ତ ସେବ ଉନ୍ନତ ।

ଜଳଭଣ୍ଡାରର ବିଶାଳ ଗର୍ଭରେ ବିଲ୍ଦନ ହୋଇଥିବା ୨୪୦ ଶକ୍ତ ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସୀଙ୍କୁ ନେଇ ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗ୍ରାମ ଏଠାରେ ଗଢ଼ିଉଠିଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ରୂପରେ ଓ ଗୁଣରେ ଏଇ ରମ୍ୟ ଭଳି ।

ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଲାଭ କରି ଏଇ ସବୁ ଲୋକେ—ରୂଷୀ, ଶିଳ୍ପୀ ବଣିକ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ—ଏକ ଉନ୍ନତ ଓ କମମୟ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତର ଶିଖ ସୁଖି ଧରିପାରିଛନ୍ତି ।

ଏଇ ତୋଳିବା ପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସରକାର ସାହାଯ୍ୟ ଦେଉଛନ୍ତି । ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ରୂଷୀ ତା ଜମିକୁ ପାଉଛି ସାର ଓ ପାଣି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନୁଭବ ଯେଉଁମାନେ ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି, ସେମାନେ ନିଜର ପୁରୁଣା ଗାଁ କଥା ଅବଶ୍ୟ ଭୁଲିପାରି ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ନୂଆ ଘରେ ଯେ ସେମାନେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦରେ ଅଛନ୍ତି, ଏହା ଅସ୍ୱୀକାର କରୁନାହାନ୍ତି ।

ହୀରାକୁଦ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୁଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଚଳିତ ବର୍ଷ ହୀରାକୁଦ ଜଳଭଣ୍ଡାରରେ ୬୧ ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ଏକରପୁଟ ଜଳସଂଚଳ ହୋଇଥିଲା । ଏଇ ଜଳଭଣ୍ଡାର ପାଣି ଯୋଗାଇଥିବା ମୋଟ ପ୍ରାୟ ୫୫୨ ମାଇଲ ଦୂର କେନାଲ, ଶାଖା କେନାଲ, କରନାଳ ଆଦି ଦ୍ଵାରା ୧୯୬୦-୬୧ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବରଗଞ୍ଜ କେନାଲ ଦ୍ଵାରା ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାୟ ୬ ଲକ୍ଷ ୨୨ ହଜାର ଏକର ଜମିରେ ଜଳସେଚନ କରାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କେନାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥାଦ୍ଵାରା ଯେଉଁ ପରିମାଣର ଜଳସେଚନ ଆଦି ହେବାର କଥା, ତାର ଅଧା ମାତ୍ର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହାଦ୍ଵାରା ଏଇ ଅଂଚଳର କୃଷି-ପଦ୍ଧତିରେ କି ଭଳି ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ତାର ବିଷୟ ଏଇ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଟିକିଏ ବେଶୀ ହେବ, ହୀରାକୁଦ ଜଳଭଣ୍ଡାରରେ ସଂଗ୍ରହ ମହାନଦୀର ଜଳରୁ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲାର କେନାଲ, ଶାଖାକେନାଲ ଓ କରନାଲଗୁଡ଼ିକରେ ବହୁବାକ୍ଷ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଏହାଫଳରେ ଏଇ ଅଂଚଳର କୃଷି-ପଦ୍ଧତି ବଦଳିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଆଗେ ଏ ଅଂଚଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୋଟିଏ ଫସଲ-ଧାନ ଗୁଣ ହେଉଥିଲା । ବଂଶ-ପର-ପରବୁଝମେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଏଇ ଧାନ ଫସଲ ହିଁ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷସାରା ଏପରି କି ଶୀତ ଋତୁରେ ମଧ୍ୟ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ମିଳିବାରୁ ବହୁବିଧ ଫସଲ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଛି ।

କେତେକ ଗୁଣୀ ଦୋଫସଲ ଓ ମିଶ୍ରିତ ଗୁଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବେଳେ ଆଉ କେତେକ ଗୁଣୀ ବହୁଳ ଧାନଗୁଣ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିଛନ୍ତି ।

ଦୋ-ଫସଲ

ଶାରଦ ଧାନ ସାଧାରଣତଃ ବର୍ଷାରୁ ଚୁକ୍ତ ଗୁଣାଯାଇ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଅମଳ ହୁଏ । ବର୍ଷ ସମୟରେ ଯେଉଁଠି ଦ୍ଵିତୀୟ ଫସଲ ଗୁଣାଯାଇ ପାରିବ, ସେଠାରେ ଗହମ, ବୁଟ, ଚନାବାଦାମ, ଡାଲି, ଆଳୁ ଓ ପନିପରିବା ଗୁଣ କରାଯାଉଛି । କେନାଲରୁ ମିଳୁଥିବା ପ୍ରଚୁର ଜଳ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁଣୀମାନେ ରବି ଫସଲରୂପେ ଚଢ଼ି ପାରି ସାଉଁଥିବା ଧାନ ମଧ୍ୟ ଗୁଣୁଛନ୍ତି । ବାର ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡେ ଜମିରୁ ଦୁଇଥର ଧାନ ଫସଲ ଅମଳ କରିବା, ପୂର୍ବରୁ, ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଣା ନ ଥିଲା ।

ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରର କାହାଣୀ

ହୀରାକୁଦଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୩୦ ମାଇଲ ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ବୁଢ଼ାଟିକର ଓ କୁଦେଲପାଲ ଗ୍ରାମରେ ଏଇ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଏକ ଜ୍ଵଳନ୍ତ ବିଷ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ବରଗଞ୍ଜ ନାଳରୁ ଏଇ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପାଣି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ବୁଢ଼ାଟିକର ଗ୍ରାମରେ ଖାଠିଏ ବର୍ଷରୁ ଗୁଣା ଭଗବାନ ଗୋର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଏକ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ ହୋଇପାରିଛି ।

ଭଗବାନ ଗୋର ଫାର୍ମ ଖଣ୍ଡେ ଅଛି; କିନ୍ତୁ ଆଧୁନିକ ଗୁଣ ସାମଗ୍ରୀ ତାର ସେପରି କିଛି ନାହିଁ । ତଥାପି ଚଳିତ ବର୍ଷ ଜାନୁୟାରୀ ମାସରେ ତା ଫାର୍ମରେ ୩୦ ଏକର ଜମିରେ ଡାକ୍ତରୀ ଧାନ ଗୁଣ ହୋଇଥିଲା । ଡାକ୍ତରୀ ଧାନ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଗୁଣା ହେବା ମାତ୍ର ମାସରେ ଅମଳ ହୁଏ । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ ଅଧେ ଜାପାନ ପଦ୍ଧତିରେ ଗୁଣ ହୋଇଥିଲା । ଭ୍ରମଣଶୀଳ କୃଷି ଅଧିକାରୀଙ୍କଠାରୁ ସେ ଏଇ ପଦ୍ଧତି ଶିକ୍ଷା କରିଥିବା କଥା ଜଣାଇଥିଲା ।

ଏହାଛଡ଼ା ଘୋର ଫାର୍ମରେ ପ୍ରାୟ ଏକରେ ଲେଖାଏଁ ଜମିରେ ରବିଫସଲ ଆକାରରେ କପା, ଗହମ ଓ ମୂଗ ମଧ୍ୟ ବୁଣାଯାଇଥିଲା । ପନିପରିବା ବସିବୁ ଖଣ୍ଡକ ଆଳୁ ଓ କୋବି ଫସଲରେ ସବୁଜ ବର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣ କରିଥିଲା ।

ଘୋର ଖୁବ୍ ଉତ୍ପାଦୀ । ଫାର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡେ ପୋଖରୀ ମଧ୍ୟ ସେ ଖୋଳିଛି । କେନାଲରୁ ଆସୁଥିବା ପାଣି ଏଠାରେ ସଫଳ ହୁଏ । ସେହି ପୋଖରରୁ ଶେତ ମଧ୍ୟକୁ ପାଣି ସିଆରମାନ କଟାଯାଇଛି । ଏହି ପୋଖରରେ ସେ ପ୍ରଥମ କରି ମାଛବୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ।

ବରଗଡ଼ ନାଳ ଏହି ଗ୍ରାମ ପାଖୁଁ ଦେଇ ଯିବା ଫଳରେ ୧୯୮୮ ମସିହାରେ ଏହାସବୁ ସଂଭବ ହେଲା ବୋଲି ଘୋରଠାରୁ ପ୍ରକାଶ । କ୍ଷେତକୁ ପାଣି ଯିବାଲାଗି କରନାଳମାନ ଖୋଳାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘୋର ବନା କାଳବ୍ୟୟରେ ତାର ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

ଏଇ ଖଣ୍ଡମଣ୍ଡଳର ବୃଦ୍ଧିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘୋର ଆଜି ଅଗ୍ରଣୀ । ପାଞ୍ଚଟି କୃଷି-ଗ୍ରମିକ ପରିବାରକୁ ସେ ଆଜି ନିଜ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଗ କରି ରଖିଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଜୁରି ଛଡ଼ା ଖାଇବା ଓ ରହିବାର ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେଇଛି ।

କୁଦେଲପାଲି ଗ୍ରାମର ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନ ଘୋର ଭଳି ଆଜି ଏକ ବିଶେଷ ମାତବର ଲୋକରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଦଶ ଏକର ଫାର୍ମ, ଚାଷ ହଳ ବଳଦ ଓ ଆଠଦଶଟି ଗାଈକୁ ନେଇ ତାର କୃଷି-କାମ ଚାଲୁଛି । ଗତ ଶୀତ ଋତୁରେ ଦୋଫସଲ ଆକାରରେ ସେ ଚନାବାଦାମ ଓ ଗହମ ଲଗାଇଥିଲା ।

ନିଜ ପରିବାରର ଚାଷଜଣ କୁଟୁମ୍ବକୁ ଧରି ସେ ତାର ବୃଦ୍ଧକାମ ଚଳାଏ । ଗ୍ରାମର ଛୋଟ ଛୋଟ ବୃଦ୍ଧମାନେ ଆଜି ତାର ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି ।

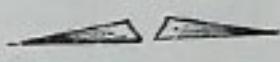
ଭବିଷ୍ୟତର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଶା

ବହୁଳ ବୃଦ୍ଧ, ଖଣ୍ଡେ ଜମିରେ ନାନାପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧ ଓ ଦୋଫସଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣପ୍ରସାର ଲାଭ କରୁଛି । ୧୯୫୭-୫୮ରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁଦ ଅଂଚଳର ଶତକଡ଼ା ୧୦ ଭାଗରୁ ୧୫ ଭାଗ ଜମିରେ ଦୋଫସଲ ହୋଇଥିଲା । ତଳତ ବର୍ଷ ଶତକଡ଼ା ୨୦ ଭାଗରୁ ୩୦ ଭାଗ ଜମିରେ ଦୋଫସଲ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ।

ହିସାବ କରି ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ୧୯୫୭-୫୮ରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୪୨ ହଜାର ଏକର ରବିଫସଲକୁ ଜଳ-ସେଚନର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ୧୯୫୭-୫୭ରେ ମାତ୍ର ୯୦ ହଜାର ଏକର ରବି-ଫସଲରେ ନାଳପାଣି ମାଡ଼ୁଥିଲା ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁଦ ଜଳଭଣ୍ଡାରରୁ କେବଳ ରବିଫସଲ ଦୁହେଁ, ଶାରଦ ଫସଲ ମଧ୍ୟ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ପାଇଛି । ୧୯୫୭-୫୮ରେ ଲକ୍ଷେ ୯୭ ହଜାର ଏକର ଶାରଦ ଜମିକୁ ପାଣି ଯୋଗାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା ।

ତଳତ ବର୍ଷ ୩ ଲକ୍ଷ ୨୭ ହଜାର ଏକର ଜମିରେ ଏବଂ ୧୯୫୯-୬୦ରେ ୩ ଲକ୍ଷ ୮୦ ହଜାର ଏକର ଜମିରେ ଜଳସେଚନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁଦ ଜଳବିନିଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଗ୍ରହଣ ଅଗ୍ରଗତି ଦର୍ଶୁଥିବାର ମଧ୍ୟ ୭ ଲକ୍ଷ ୭୨ ହଜାର ଏକର ଜମିକୁ ପାଣି ଯୋଗାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ଲାଗି ଆଉ ଦୁଇବର୍ଷ ଲାଗିବ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି ।

ଜନଗଣନା ପାଇଁ ଅଭ୍ୟାସ

୧୯୭୧ ମସିହାରେ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଜନଗଣନା ହେବ । କିନ୍ତୁ ତାର ଯଥେଷ୍ଟ ଆଗରୁ ହଠାତ୍ କବାଟରେ ଠକ୍‌ଠକ୍ ଶବ୍ଦ କରି କିଏ ହୁଏତ ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିବାକୁ ଆସିବ । ଆପଣ ଦୁଆରକୁ ଯିବେ; ଦେଖିବେ—ସେ ଦୁଧବାଲ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା ଡାକିବାଲ ନୁହେଁ । ସେ ହେଉଛି—ଜନଗଣନାକାରୀ । ଏଥର ସେ ଗଣନା କରିବାକୁ ଆସିନାହିଁ । ୧୯୭୧ର ଏତେ ଆଗରୁ ଆସିବାର କାରଣ କଣ ? ଏଥର ସେ ଆସିଛି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗଣନା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇ ନେବାକୁ । ସେ କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଅଭ୍ୟାସ କରାଇ ନେବ । ସେ ୧୯୭୧ ମସିହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ ପୁଣି ଥରେ ଆସିବ । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଥିବ, ପୁଣି ଥରେ ତାହା ପଚାରି ତାର ବୁଝାନ୍ତା ଉତ୍ତର ଲିପିବଦ୍ଧ କରିନେବ ।

କେବଳ ସଠିକ ଉତ୍ତର ପାଇବା ତାର କାମ ନୁହେଁ । ସଠିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା ମଧ୍ୟ ତାର କାମ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଅଛି । ଏତିକି ବେଳୁ ପ୍ରଶ୍ନରୂପେ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ଜନଗଣନାକାରୀ ଏତିକି ବେଳୁ ସେ ବିଷୟରେ ସଚର୍ଚ୍ଚ ରହିବ ।

କି ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ

ଆଜ୍ଞା, ଜନଗଣନାକାରୀମାନେ କି ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ ? ସେ ଆପଣଙ୍କ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ, ଆପଣଙ୍କ ଧର୍ମ, ମାତୃଭାଷା, ଶିକ୍ଷା, ଗୃହସ୍ଥ, କର୍ମସ୍ଥାନ, ବିବାହ ଆଦି ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ । ଆପଣଙ୍କର ଏଠାରେ ପରିବାରରେ କେତୋଟି ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ? ଆପଣଙ୍କ ଜମି କେତେ ? ଆପଣ କି ପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପ-ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାନ୍ତି ? ଆଜ୍ଞା କହନ୍ତୁ ତ, ଘରର ଯେ କଣ୍ଠା, ସେ

ଏସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଖୋଲଖୋଲ ଗ୍ରାମେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ତ ? ହୁଏତ କେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଭଲ ଲାଗିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଜନଗଣନାକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଅତି ସରଳ । ସେ ଏହିପରି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ବୁଝିବେ ଗାଁର ହାଲଗୁଲ । ତା ପରେ ଗାଁଟିରେ କେତେ ଲୋକ ବାସ କରନ୍ତି, କେତେ ଲୋକ ବେକାର ବସିଛନ୍ତି, କେତୋଟି ଘର କରୁ ଓ କେତୋଟି ଘର ପକ୍କା, କି ଦ୍ରବ୍ୟ ଗାଁରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହୁଏ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟଯୋଗ୍ୟ କି ନୁହେଁ—ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଏହି ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।

ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍ତର ପାଇବା ପାଇଁ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଉଦ୍ୟମ ହୋଇ ସାରିଲାଣି । ଶୁଣିବେ ? ପଞ୍ଜାବର ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ଜନଗଣନାକାରୀ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ା ଗୃହୀଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—
 “ଆଜ୍ଞା, ତୁମ ପାଖରେ ଟକ ଲାଇଟ୍ ଅଛି କି ?”
 ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବୁଢ଼ାଟି ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରତିବାଦ କଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଟକ ଲାଇଟ୍ ସ୍ତରୀୟ “ଗ୍ଲୋବ୍‌ବକ୍ସ” କହନ୍ତି । ଗ୍ଲୋବ୍ ଓ ତତ୍ପରମାନେ ଗତିରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ମୁଁ କଣ ଗ୍ଲୋବ୍ ଯେ ଗ୍ଲୋବ୍‌ବକ୍ସ ବ୍ୟବହାର କରିବ ?”

ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ, ଦିନେ ଲୋକ କହିଲେ ଯେ ଦେଶ ସମାଜବାଦୀ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଏପରିସ୍ଥଳେ ଧର୍ମ ସମ୍ପର୍କରେ କାର୍ତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉଛି ? ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନର ‘ଘର’ର ସଂଜ୍ଞା ଯେନି ସୁକ୍ତିଚର୍ଚ୍ଚ ଲାଗିଗଲା । ଜନଗଣନାକାରୀ ବୁଝାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଯେ ‘ଘର’ ଅର୍ଥ ହେଉଛି— ମନୁଷ୍ୟର ବାସସ୍ଥଳୀ, ଯାହା ଅନ୍ୟ ଘରଠାରୁ ଅଲଗା ଏବଂ ଯାହାର ଏକ ଅଲଗା ପବେଶ-ପଥ ଅଛି ।

ସେହିପରି ପରବାରର ଅର୍ଥ ହେଉଛି—ଯେଉଁ ଘରେ ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି, ଜାତି-କୁଟୁମ୍ବ ଏକାଠି ରହନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସେଷେଇରେ ଖାଆନ୍ତି ।

ଉତ୍କର ଗୋପନୀୟ ରଖାଯିବ

ନିଃସଙ୍କୋଚଭାବେ ଆପଣ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଉତ୍କର ବସନ୍ତ । ଉତ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ଜୀବନର ପରିଚଳନାରେ ଆପଣଙ୍କ ଚିନ୍ତା ବ୍ୟବହୃତ ହେବ । ତାହା ଆପଣଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଆପଣ ନିଜର ସାଧୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ଉତ୍କର ଦେବେ, ଶୁଦ୍ଧ ବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ସେ ସେ କଥା ଆପଣଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସକୁ ଜଣାଇ ତା ଉପରେ ଆପଣଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦିଆଯିବ କିମ୍ବା ଆପଣଙ୍କର କୌଣସି ଉତ୍କର ଅଦାଲତରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ । ଆପଣଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉତ୍କର ଗୋପନୀୟ ରଖାଯିବ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ବାର୍ଷିକକାଳୀନ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଉତ୍କର ମିଳିବ,

ନୂତନ ଛାତ୍ରରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସଂକଳିତ ହେବ । ଜନଗଣନା କମିଶନଙ୍କର ଅଧିକ ନମୁନା ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଅଧିକ ଉତ୍କରଗୁଡ଼ିକ ଭଲଭାବେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସମଗ୍ର ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଏହା କିପରିଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରନ୍ତୁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ଏପରିଭାବେ ଅଭ୍ୟାସ କରାଗଲେ ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତ ଜନଗଣନା ହେବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ସେତେବେଳେ ଉତ୍କର ଦେବାରେ ଆଉ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ବା ସନ୍ଦେହ ରହିବ ନାହିଁ । ଦେଶରେ ନରନାଶକ ଗଣନା ସେତେବେଳେ ସହଜସାଧ୍ୟ ହୋଇଯିବ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଦେଶରେ ଜନସାଧାରଣ ସାମାଜିକ ଓ ବୈଷୟିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେତେଦୂର ଅଗ୍ରଗତି କରିଛନ୍ତି ତାହାର ଚିନ୍ତା ସଂଗ୍ରହ ମଧ୍ୟ ସହଜ ହେବ ।

କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା

କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ବିଶେଷ ଆୟୋଜନ

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱ ବିଭାଗ ମାରଫତରେ ଦେଶର ପ୍ରାଚୀନ ସ୍ମୃତି-ପ୍ରମୁଖତ୍ତ୍ୱର ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ଆସୁଛି । ଋତ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଏହି ବିଭାଗର ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ୩୧ ମାଇଲ ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଏବଂ ପୁରୀର ୧୮ ମାଇଲ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବରେ ଏହି ମନ୍ଦିର ଅବସ୍ଥିତ । ସେଠାରୁ ବଙ୍ଗୋପସାଗର ଆଉ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ମାଇଲ ମଧ୍ୟରେ ।

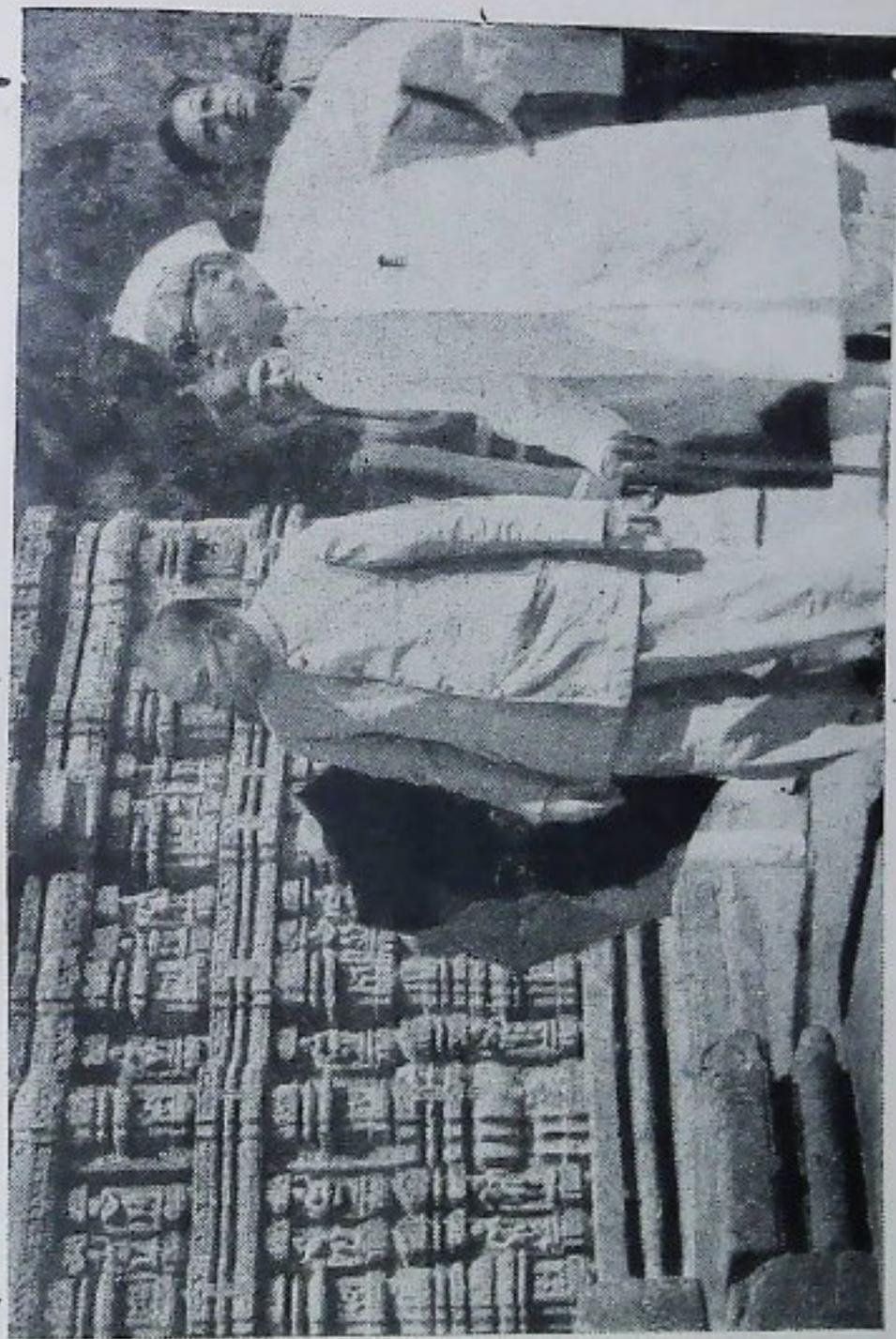
ସପ୍ତ-ଅଶ୍ୱବାହୀ ଚକ୍ରଗଣି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ବସନ୍ତ ଆକାରରେ ଏହି ମନ୍ଦିରର ପରିକଳ୍ପନା ହୋଇଥିଲା । ହିନ୍ଦୁଶାସ୍ତ୍ର ମତରେ ଦେବତାମାନଙ୍କର ଦ୍ୱାଦଶ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବଙ୍କର କୋଣ ଅବସ୍ଥିତ ଯୋଗେ ଏ ସ୍ଥାନର ନାମ କୋଣାର୍କ ରଖାଯାଇ ମନ୍ଦିରଟିକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କ ପୂଜା-ଅର୍ଚ୍ଚନାର ପୀଠରୂପେ ଉତ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରହଣ୍ୟ ବା ସ୍ଥାପତ୍ୟ ଶୈଳୀ ଅପରୂପ । ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲଙ୍କାଲଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମନ୍ଦିରଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଶୈଳୀର ଅପୂର୍ବ ନିଦର୍ଶନ । ସେହି ଶୈଳୀରେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଆକବରଙ୍କ ଦରବାରର ଐତିହାସିକ ଅବଦୁଲ ଫଜଲ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ଦେଖି କହିଥିଲେ, “ଯେଉଁସବୁ ବିଶେଷତ୍ୱ-ମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ଅତି ଦୁଃସାଧ୍ୟ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଦେଖି ବିସ୍ମୟବିମୁତ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ।”

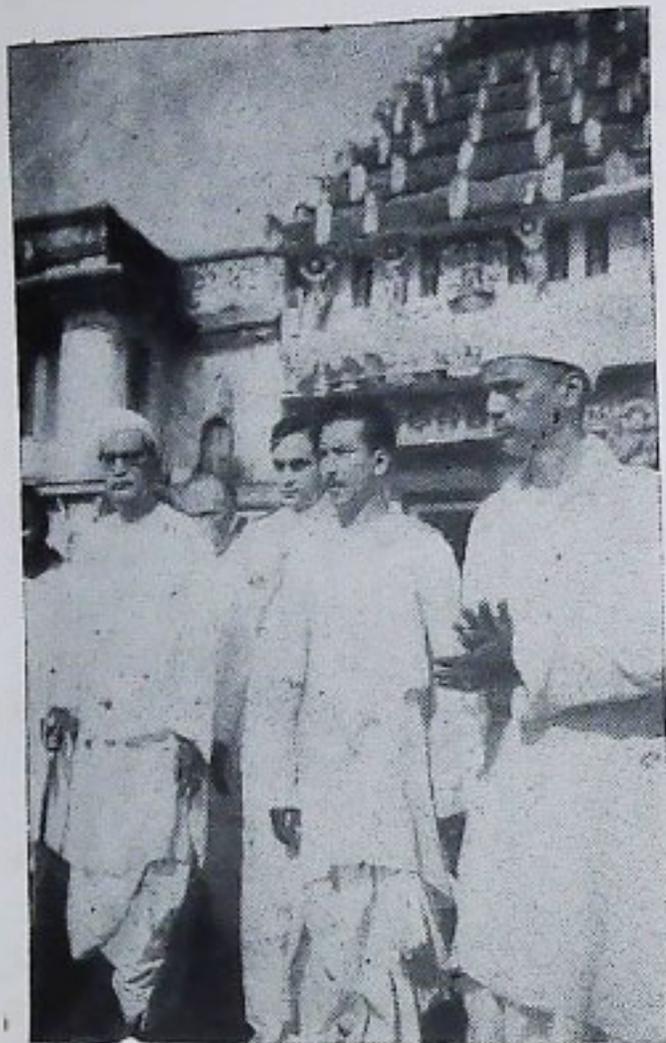
ଆଜି ଏହି ମନ୍ଦିରର ଧ୍ୱଂସାବଶେଷମାନେ ରହିଛି । ତଥାପି ଆଜିର ଦର୍ଶକମାନେ ଅବଦୁଲ ଫଜଲଙ୍କ ସହିତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକମତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପୋଦଣ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଓଡ଼ିଶାର ଗଙ୍ଗବଂଶର ଜଣେ ରାଜା ଏହି ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରାଇଥିଲେ । ଅତି ବଡ଼ ବଡ଼ ଛୁଟ ପଥର ବା ବଉଳମାଳାଦ୍ୱାରା ଏହି ମନ୍ଦିରଟି ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ଏ ଧରଣର ପଥର କୋଣାର୍କର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବହୁ ଦୂରରୁ ଏତେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଖଣ୍ଡ ପଥର ଆଣି ଏଡ଼େ ଉଚ୍ଚ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଯୁଗର କାରଗରମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଆୟାସପଥ ହୋଇଥିବ । ସୁସ୍ଥତର ଗ୍ରହଣ୍ୟ ମୁଗୁନ ପଥର ଦେହରେ ପୁଷ୍ଟିଉଠୁଛି ।

ପ୍ରଧାନ ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିରର ସମ୍ମୁଖ ଭାଗରେ ଥିବା ମୁଖଶାଳାର ଉଚ୍ଚତାରୁ ଯାହା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ, ସମଗ୍ର ମନ୍ଦିରଟିର ଉଚ୍ଚତା ତଳୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଶହ ଫୁଟ ହୋଇଥିବ । ଭାରତର ଉଚ୍ଚତମ କର୍ତ୍ତ୍ତିବଳି ମଧ୍ୟରେ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ଅନ୍ତତମ ହୋଇଥିବ । ଏଇ ମନ୍ଦିରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶ ବିଶେଷ ଯଥାନୁପାତରେ ବିଶାଳ ଓ ବିସ୍ମୟକର । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ନବଗ୍ରହ ମୂର୍ତ୍ତି ଶୋକିତ ହୋଇଥିବା ମୁଗୁନ ପାଟ ପଥର ଖଣ୍ଡର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୧୯ଫୁଟ ୯ଇଞ୍ଚ, ଉଚ୍ଚତା ୪ଫୁଟ ଓ ଗଭୀରତା ୩ଫୁଟ ୯ଇଞ୍ଚ ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଡାକ୍ତରୀ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରମାଣିତ ମହାର ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିବା

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପରେ ଶୁକ୍ରପତି ତ: ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରୁ ଖେରୁଅଛନ୍ତି

ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିମାନ-ଘାଟାଠାରେ ଶୁକ୍ରପତି ତ: ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଚରଣର ମହତାବ ସଂବର୍ଦ୍ଧନା କରି ପାଗ୍ରେଟି ଆଣୁଛନ୍ତି

ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀବଣତଃ ଏହି ମନ୍ଦିରର ରୂପା ବା ଅଗ୍ର-
ସ୍ଥଳ ତାର ସେଇ ପ୍ରାଚୀନ କଳା ସମୃଦ୍ଧର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ
ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ଆଜି ଆଜି ନାହିଁ । କେଉଁ ଏକ
ଅଗ୍ରତ ଦିବସରେ କାହିଁକି କେଜାଣି ଏହି ମନ୍ଦିରର
ରୂପା ଗଢ଼ି ପଡ଼ିଛି । ବିଗତ ୧୮୩୯ ମସିହାରେ
ଫରୁସ୍ତାନ ଯେତେବେଳେ ଏହି ପୀଠ ପରିଦର୍ଶନ
କରିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ରୂପାର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ
ରହିଥିଲା । ମାତ୍ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରୁଷ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତାହା
ମଧ୍ୟ ଗଢ଼ିପଡ଼ିଲା ।

ମନ୍ଦିରର ରୂପା ଗଢ଼ିପଡ଼ିବା ଫଳରେ ଉତ୍ସାହରେ
ମନ୍ଦିରର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ପ୍ରସ୍ତୀକୃତ ହୋଇଥିଲା ।
ତାହାଛଡ଼ା ସମୁଦ୍ରୋତ୍ତର ବାଲୁକାଖଣ୍ଡ ଫଳରେ ଏହି
ମନ୍ଦିର ବହୁଳାଂଶରେ ପୋଡ଼ିହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ମନ୍ଦିର ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା

ତଳତ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରଥମ ଦଶକରେ ଏହି
ମନ୍ଦିରର ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକୃତ ଭାବରେ ହ୍ରାସକୁ
ନିଆଗଲା । ସଂରକ୍ଷଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ବହୁବିଧ ସମସ୍ୟାର
ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଅଗ୍ରସରରେ ଯେଉଁ
ଅଂଶତକ ଟଳମଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା ତାହାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ
କରିବା, ମୁଖଶାଳାର ଭିତର ପଖରେ ବଡ଼ ବଡ଼
ପଥର ଖଣ୍ଡ ଖସି ପଡ଼ୁଥିଲା, ତାହା ନିରାପଦ ରଖିବା,
ମୁଖଶାଳାର ଛତା ଓ କାନ୍ଥର ଯୋଡ଼ି ସ୍ଥାନରେ ନିର୍ମିତ
ଓ କାଳକ୍ରମେ ପଡ଼ୋନ୍ମୁଖୀ କରୁକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ମରାମତ
କରି ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ମନ୍ଦିରର ବେଡ଼ା ମଧ୍ୟରୁ
ଧୂସପତ୍ର ଓ ବାଲୁକାଗୁଣି ପରିଷ୍କାର କରିବା ହେଲା
ପ୍ରଧାନ ସମସ୍ୟା ।

ସଂରକ୍ଷଣକାରୀମାନେ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଶିଷ୍ଟତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ
ନିଜକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣିତ କରିପାରିନଥିଲେ । ସେମାନେ
କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିବା ପରୁଷ ବର୍ଷ ଅଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲେ
ମଧ୍ୟ, ସେଇ ଦିନଠାରୁ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଯତ୍ନ

ନିଆଯାଉଥିବାରୁ ମନ୍ଦିରଟିର ଆଉ ବିଶେଷ କୌଣସି
କ୍ଷତି ଦେଖି ନାହିଁ । ମୁଖଶାଳାଟିକୁ ସେମାନେ ଭରି
ଦେଇଛନ୍ତି, ଉପରେ ବୋଲାଯୁମାନ ସ୍ଥାପତ୍ୟଗୁଣି
ସେପରି ଖସି ନ ପାରି ସେଥିପାଇଁ ଶୁଭ ବା ଠେକ-
ଲଗାଇ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅତ୍ୟୁତ କାରୁମାନ
ଗଢ଼ାଯାଇଛି, ମନ୍ଦିର ରୂପାର ଯେତକି ଅଂଶ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅଛି, ତାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରାଯାଇଛି । ମନ୍ଦିରର ବେଡ଼ାରୁ
ବହୁପରିମାଣର ଧୂସପତ୍ର ଓ ବାଲି ପରିଷ୍କୃତ ହୋଇଛି,
ପଥରରେ ନିର୍ମିତ ବଡ଼ ବଡ଼ ମୂର୍ତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ
ମଧ୍ୟରେ ବେଦି ଉପରେ ବସାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ
ଏକ ମନ୍ଦିରର ସୁରକ୍ଷା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଲାଗି ଆଉ
ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

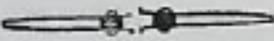
ଏକ ମନ୍ଦିରଟିକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ସେହିଦିନଠାରୁ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଯତ୍ନ ନିଆ-
ଯାଇଛି । ଗତ ୧୯୫୦ ମସିହାରେ ଏହି ମନ୍ଦିରର
ସୁରକ୍ଷା ବିଷୟ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର
ପ୍ରତ୍ନତାତ୍ତ୍ୱିକ ସଂରକ୍ଷଣକାରୀ, ଇଞ୍ଜିନିଅର, ଶିଳ୍ପୀ,
ପ୍ରାଣୀଚତ୍ତ୍ୱିକ ଓ ରାସାୟନବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ
ବିଶେଷଜ୍ଞ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ମୁଖଶାଳା ମଧ୍ୟରେ ଆଦୃତା ପରୀକ୍ଷା କରିବା,
ମନ୍ଦିରର ଉତ୍ସାହରେଷକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳସେଚି କରିବା,
ମନ୍ଦିର ବେଡ଼ାରୁ ବାଲୁକାଗୁଣି ପରିଷ୍କାର କରିବା ଏବଂ
ସ୍ଥାପତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ଦିର ଗାସର ସମାୟନିତ ସୁରକ୍ଷା
କରିବାପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ କମିଟି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ।

କମିଟିର ଏହି ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ବିଶେଷ
ଭାବରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇଛି । ବାଲି ସଫା କରାଯିବା
ଫଳରେ ମନ୍ଦିର ବେଡ଼ା ପ୍ରାୟ ତାର ପୂର୍ବସ୍ତରକୁ
ଆସିଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମନ୍ଦିର ବେଡ଼ାର
ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ପାଚେଟ୍ଟରେ କେତେକ ଶୁକ୍ର ଓ
ଦ୍ୱାରଦେଖାଗଲାଣି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଏଠାରେ ମିଳିବ ବୋଲି

ପୂର୍ବରୁ କଳ୍ପନା ସୁଦ୍ଧା କରାଯାଇ ନ ଥିଲା । କେତେକ ମରାମତି କରାଯିବା ପରେ ଗୁଡ଼ିର ଭବିଷ୍ୟ ଅଂଶରେ ପାଣି ଜମିବାର କମ୍ପା ଭିତରକୁ ପାଣି ଗଳିବାର ସମ୍ଭାବନା ଆଉ ନାହିଁ । ସମୁଦ୍ରଆଡ଼ୁ ପ୍ରବାହିତ ଲବଣାକ୍ତ ପବନର ଯଥାସମ୍ଭବ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାପାଇଁ ସମୁଦ୍ର କୂଳ ଆଡ଼କୁ ଝାଉଁଶରଇ ବାଡ଼ି କରାଯାଇଛି ।

ନକଟରେ ରାସାୟନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପରିଷ୍କାର ଓ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଏକ ଯାଦୁଘର ନିର୍ମାଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ଥାପତ୍ୟ ମଣ୍ଡପରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମେତ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାପତ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏଠାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସଂପର୍କ) ବିଭାଗର ଅଭିନବ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରକାଶନ

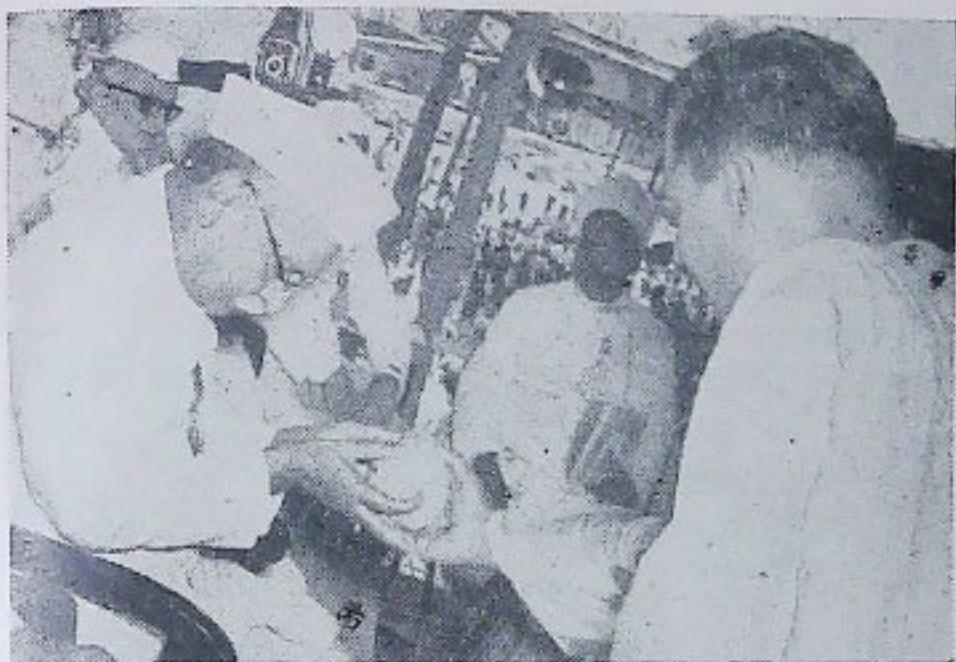
VISIT ORISSA

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାର କାର୍ତ୍ତି-ସମ୍ଭାର, ଶିଳ୍ପ-ସମୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ-ବେଦ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ସହସ୍ର ସହସ୍ର ସଂଖ୍ୟାରେ ଆସୁଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଏ ବହିରୁ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ରହିଲେ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶା ବିଷୟରେ ଯାବତୀୟ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ତଥ୍ୟ ଏଥିରୁ ଅବଗତ ହେବେ ଓ ଏଥିରେ ସମ୍ପର୍କିତ ଚିନ୍ତାବଳରୁ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଓ ସାମଗ୍ରୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା କରିପାରିବେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ପାଠକପାଠିକାଙ୍କ ଜ୍ଞାନବର୍ଦ୍ଧନ ଓ ମନୋରଞ୍ଜନ ନିମନ୍ତେ ଏଥିରେ ଅନ୍ୟତମ-ଅପ୍ରାପ୍ୟ ବହୁତ ବିଷୟ ରହିଅଛି ।

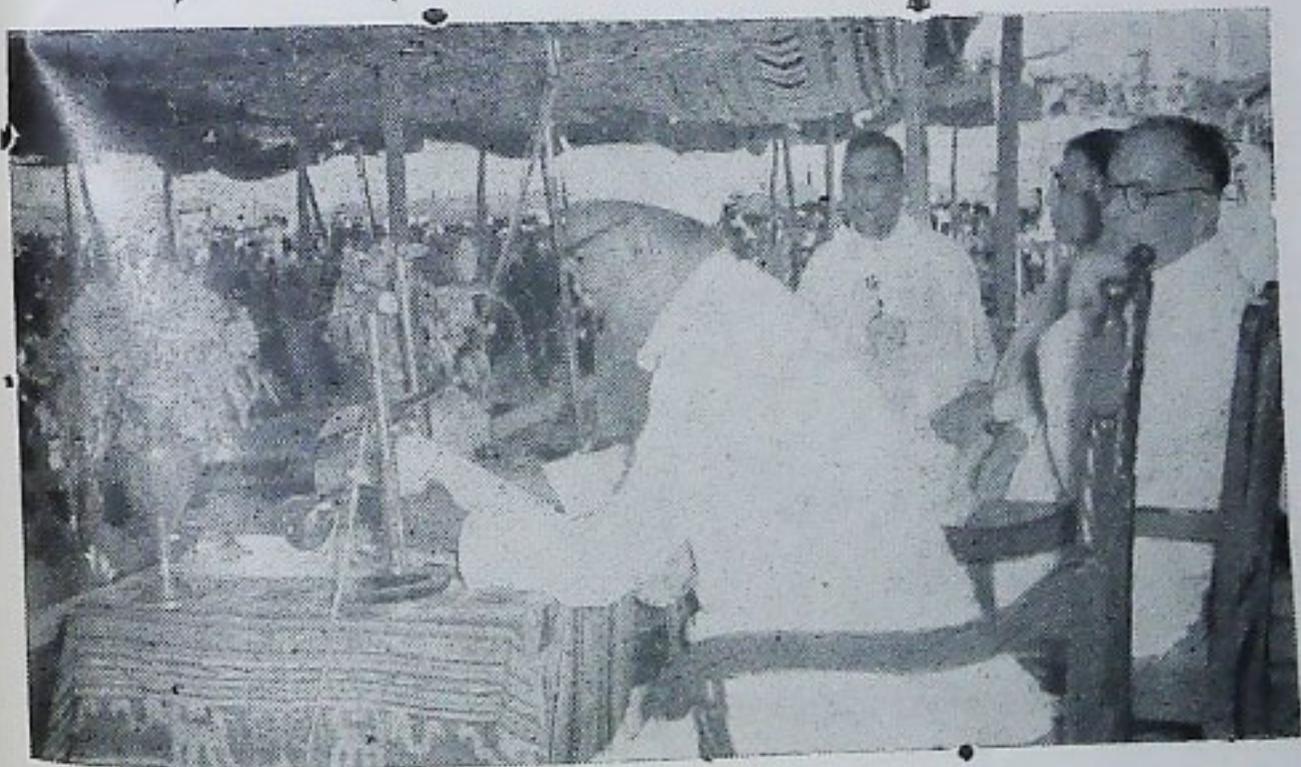
ମୂଲ୍ୟ—ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ ୪୫୯ ମାତ୍ର (ରେକିଷ୍ଟ୍ର ଡାକରେ ନେଲେ ମାସୁଲ ଅଧିକା ପଡ଼ବ)
ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ—

(୧) ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସଂପର୍କ) ବିଭାଗ ଅଫିସ
ପୋ: ଅ: ନିଉକାପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
(ପୁର) ଓଡ଼ିଶା

(୨) ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକସଂପର୍କ ଅଫିସ

ପୁରୀଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବିଶ୍ୱ-ସଂସ୍କୃତ ପରିଷଦର ଅଧିବେଶନରେ ଅଲଗା-ଢେଙ୍କା ପୂର୍ବରୁ
ପୁରୀରୁ ମହାପାଠକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଶ୍ରୀମାନ ଅର୍ପଣ କରୁଛନ୍ତି

ବିଶ୍ୱ-ସଂସ୍କୃତ ପରିଷଦର ଅଧିବେଶନରେ ସମ୍ମୁଖରେ ତରଫର ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଉଦ୍‌ଦେୟନ ଦେଉଅଛନ୍ତି

କଟକ-ସ୍ଥଳେ ପାଣିପାଗର ବୃକ୍ଷ ଅଧ୍ୟୟନକାରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପଢ଼ାବହିର ଉଦ୍ଘାଟନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଉପସ୍ଥିତ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ସମେତ

← ବିଶ୍ୱ ସଂସ୍କୃତ ପରିଷଦର ସଭାପତି
 ଶ୍ରୀ କେ.ଏମ୍. ମୁକୁନ୍ଦୀ ସ୍ୱରା ଅଧ୍ୟବେଶନରେ
 ଅଭିଭାଷଣ ଦେଉଛନ୍ତି

ଶ୍ରୀ କେ. ଏମ୍. ମୁକୁନ୍ଦୀ ପରିଷଦର ଅନ୍ୟତମ
 ସଭ୍ୟଙ୍କ ସହଜ ଅଭେଦନା କରୁଛନ୍ତି

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସଭାକୁ ବସାଇ ମର୍ଦ୍ଦା ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ବହର ପତ୍ରକ ସଭାପତିଙ୍କୁ ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଭେଦ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନର ଚାର୍ଯ୍ୟ ପୂଜିତ

ଓଡ଼ିଶାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି

ବିଶ୍ୱ-ସଂସ୍କୃତ ପରିଷଦ ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗଦାନ
ଓ ରାଜ ଭଣ୍ଡାର ଭବନ ଉଦ୍‌ଘାଟନ

ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଡାକ୍ତର ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୨୯ ତାରିଖରେ ସିଧାସଳଖ ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଏସିଆ ଭ୍ରମଣରୁ ଫେରି ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଏପ୍ରିଲ ୨ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ରାମ ନେଇଥିଲେ । ଏପ୍ରିଲ ୨ ତାରିଖରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରୁ କୋଣାର୍କ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ ଓ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ପରିଦର୍ଶନ କରି ସେଠାରୁ ପୁରୀକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଏପ୍ରିଲ ୩ ତାରିଖ ସକାଳବେଳା ପୁରୀଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବିଶ୍ୱସଂସ୍କୃତ ପରିଷଦର ସଷ୍ଠ ଅଧିବେଶନରେ ସେ ସଭାପତିତ୍ୱ କରିଥିଲେ । ଲୋକସଭାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଶୟନମ୍ ଅପ୍ପୁଜାରକ ସମେତ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ପ୍ରାୟ ଏକହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିନିଧି ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ବିଶ୍ୱସଂସ୍କୃତ ପରିଷଦର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବୈଠକରେ ଡାକ୍ତର କେ. ଏମ୍. ମୁନ୍‌ସି ସଭାପତିତ୍ୱ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ଭାଷଣ ଦେଇ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି କହିଥିଲେ ଯେ, କଳାତ୍ମକ ପ୍ରଚୁର୍ତ୍ତି ତଥା ପ୍ରାଚୀନ ସଂସ୍କୃତ ଓ ଧର୍ମଗତ ପ୍ରେରଣାକୁ ଆଧାରକରି ଉତ୍କଳବାସୀ ଏହି ଦେଶର ଇତିହାସରେ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହିଲେ ଯେ, ଏହା ସମଗ୍ର ଭାରତର ଭାଷା । ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା କୌଣସି ଭାରତୀୟ ଭାଷାର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ ନୁହେଁ । ଆଜି ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକର ସମୃଦ୍ଧ ଓ ବିକାଶପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ହେଲେବେଳେ ସଂସ୍କୃତ

ଭାଷାର ସହାୟତା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ମନେହେଉଛି । ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରୁଛି । ଏ ଭାଷାରେ ବିପୁଳ ଜ୍ଞାନ-ଉତ୍ସାର ରହିଛି । ସମଗ୍ର ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତ ଏହି ଭାଷାକୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରି ଗଢ଼ିଉଠିଛି । ଆମ ଦେଶର ଏକତା ଦିଗରେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ପ୍ରଧାନ ସହାୟକ ବୋଲି ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱ-ପରିଷଦର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବୈଠକରେ ସଭାପତିତ୍ୱ କରି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେ. ଏମ୍. ମୁନ୍‌ସି କହିଲେ ଯେ, ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ ପୂର୍ବରୁ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆମେ ଯେପରି ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଥିଲୁ, ସ୍ୱାଧୀନତାପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ଆମର ସେ ଭାବ ଦୃଢ଼ୀଭାବୀ ଦୁଃଖର କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂସ୍କୃତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଯେପରି ଉତ୍ସାହ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି, ସେଥିରେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରାଗଲେ ଆମର ସଂସ୍କୃତିକ ଏକତା ଆହୁରି ଦୃଢ଼ ହେବ ବୋଲି ସେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ଭାଷଣ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ସୁକ୍ତଂଶକର କହିଲେ ଯେ, ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ପ୍ରସାର ଓ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରାଗଲେ ଅଦୂର ଭବିଷ୍ୟତରେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଲୋକେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବେ ଏବଂ ଏହା ଆଜି କଷ୍ଟକର ବା ମୃତଭାଷା ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ । ସଂସ୍କୃତ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ଶାଶ୍ୱତ ସତ୍ୟ କେବଳ ପୋଥିରେ ଆବଦ୍ଧ ନ ରହି ସାଧାରଣ

ଲୋକଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଆବଶ୍ୟକ ଅଙ୍ଗ ହେବା ଦରକାର ।

ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ଉନ୍ମୋଚନ

୪ ଚାରିଖ ସକାଳେ ୮ଟା ବେଳେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭବନର ସମ୍ମାନ ପ୍ରସାଦ ପୁଷ୍ପ ସିଂହଦ୍ୱାର ନିକଟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣାବୟବ ମର୍ମର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଉନ୍ମୋଚନ କରାଗଲା । ସକାଳ ସାଢ଼େ ୭ଟା ବେଳେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପରିଷଦଠାରେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉନ୍ମୋଚନ କରାଗଲା ।

କଟକଠାରେ ରକ୍ତଭଣ୍ଡାର ଭବନ ଉଦ୍ଘାଟନ

୪ ଚାରିଖ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଓଡ଼ିଶା ରେଡ଼କ୍ରସ ସମିତି ଉଦ୍ୟମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓଡ଼ିଶା ରକ୍ତଭଣ୍ଡାର ଭବନ ଉଦ୍ଘାଟନ କରାଗଲା । ଏହି

ଭବନ ଉଦ୍ଘାଟନ କରି ସେ କହିଲେ ଯେ ରେଡ଼କ୍ରସ ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ଦରିଦ୍ର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବା ରେଡ଼କ୍ରସ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଆଦର୍ଶ । ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ରକ୍ତଭଣ୍ଡାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବାରେ ଏହି ଆଦର୍ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ରକ୍ତଭଣ୍ଡାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଦିନ ବିଭିନ୍ନ ଦାସପାତାଳକୁ ରକ୍ତ ଯୋଗାଯାଇ ପାରିବ । ପ୍ରଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ରକ୍ତ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ । ଏହି ରକ୍ତଭଣ୍ଡାର ନିର୍ମାଣଲାଗି ଦାନସୂତ୍ରରେ, ନୂତନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଲଟାଣୀ ଆଦିରୁ ମୋଟରେ ୪ କୋଟି ୧୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଛି । ଏହି ରକ୍ତଭଣ୍ଡାର ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପାଦନ ଶ୍ରୀ ସୁକୁଂଠକର ବିଶେଷ ଶ୍ରୀମଣି ସୁକୁଂଠକରଙ୍କ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଉଦ୍ୟମଯୋଗୁ ସମ୍ପାଦନ ହୋଇ ପାରିଛି ।

କେତୋଟି ଜାଣିବା କଥା

ଭାରତରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ତିନୋଟି ତୈଳ ବିଶୋଧନ କାରଖାନାରେ ଶୋଧନ କରାଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଦେଶରୁ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଟନରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଶୋଧିତ ତୈଳ ଆମଦାନୀ କରାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଦେଶର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ବିଦେଶରୁ କିରାସିନ ତୈଳ ଓ ଚିକେଲ ତୈଳ ଆମଦାନୀ କରାଯାଇଥାଏ ।

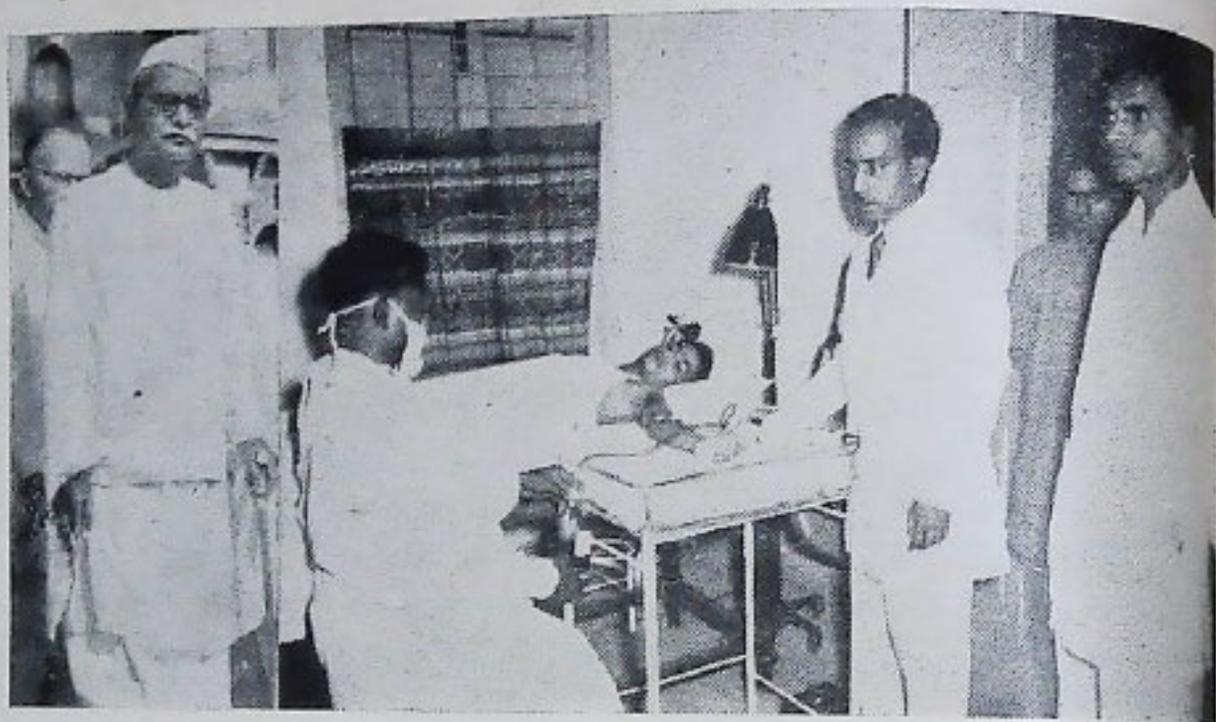
ସମଗ୍ର ତୈଳ ଆମଦାନୀ ବାଣିଜ୍ୟ ବିଦେଶୀ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଅଛି । ସେମାନେ ଅଶୋଧିତ ତୈଳ ଆମଦାନୀ କରି ନିଜ ନିଜ କାରଖାନାରେ ତାହା ଶୋଧନ କରନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଯେଉଁ କିରାସିନ ଓ ଚିକେଲ ତୈଳ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ଆମଦାନୀ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ବଣିନକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ବଣିନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ରାଜ୍ୟପତି ଡଃ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଓ ଡାକ୍ତରୀରେ ଚଳିତ
ରକ୍ତରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିରୂପଣ

ରାଜ୍ୟପତି ରକ୍ତରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ନିରୂପଣ କରିବା ପରେ ଗୋଟିଏ
ନିଜୀୟ ବାହରୀ ଫେରୁଛନ୍ତି

କଟକଠାରେ ଉତ୍ତରାଂଶୁର ଉଦନ ଉନ୍ମୋଚନ ସମୟରେ ଜଣେ ମେଡ଼ିକାଲ ଛାତ୍ର ଉକ୍ତ ଦାନ କରୁଛନ୍ତି

ରେଡ଼ ଟପ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବ୍ରମଣଙ୍କ
ସହଜ ପରିଚୟ କରାଇ ଦିଆଯାଇଛି

ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଖକୁ ବାଟ (ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଭାରତୀୟ ଗଳ୍ପ)

ଦିନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାଙ୍କଡ଼ମାନେ ଏକସହୋଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ସରୁ କଲେ । ସେମାନେ କହୁଲେ, “ଆମ ବାପ ମାଆମାନେ ସବୁବେଳେ କହୁଛନ୍ତି ଅମେ ପିଲା ଓ କହୁ ଜାଣୁନା ।” ସେମାନେ କାନ୍ଦି କହୁଲେ “ଅମେ ପିଲୁ କୋହୁ ।”

ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ମୁଣ୍ଡିଆ ଥିଲା ସେ କହୁଲା, “ଆମେ ତାହା ପ୍ରମାଣ କରୁବା । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଗୋଟାଏ ଦଳ ଗଢ଼ିବା ଓ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା କରୁବା ।”

ସରୁ ଭାଙ୍ଗିବା ପରେ ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସରକୁ ଗଲେ । ସେ ଦଳ ରାତ୍ରରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବାପ ମାଆଙ୍କ ପାଖରେ ଶୋଇଲେନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଗୋଟାଏ ଦଳବାଜ କ୍ରମ କୁଲରେଥିବା ଗଛର ଅଗ ଡାଳରେ ଯାଇ ଶୋଇଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀୟ ଅଧ ବାଦରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାଙ୍କଡ଼ ଉଠିପଡ଼ି ଚିତ୍କାର କଲା, ‘କହୁଗର୍ଣ୍ଣ! ଉଠିପଡ଼, ଉଠିପଡ଼ । ଚନ୍ଦ୍ର ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ପଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ କେହି ସିଦ୍ଧା ଅଗରୁ ଚାଲୁ ଅମେ ତାକୁ ଉଠାଇ ଅଣିବା ।’

ତା’ର ବନ୍ଧୁମାନେ କହୁ ଉଠିଲେ, “ବାସ୍ତବିକ୍ ଏହା ଭଲି କଥା । ଅମେ ତେତେ ନାମଜାବା ଦୋଇସିବା ।”

ମୁଣ୍ଡିଆ ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, “ସେହି ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଖରେ ସହସ୍ରବାକୁ ଦେଲେ ଅମକୁ ଗୋଟାଏ ଶିକୁଳ ଗଢ଼ିବାକୁ ଦେବ ।” ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତ୍ୟେକର

ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ଧରି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଶିକୁଳ ଗଢ଼ିଲେ । ଶେଷରେ ତେଜୁ ଧରିବାକୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାଙ୍କଡ଼ ଓ ତାପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ଧୂଳିର ପାଣି ଭିତରେ ପଡ଼ଗଲେ ଓ ମଲେ ।

ଉପଦେଶ—ସେହିମାନେ ଜାଣନ୍ତି ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ପ୍ରତି ସାବଧାନ । ସେହିମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ଛାଡ଼ି କରନ୍ତୁ । ବନସ୍ତ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ । ସ୍ତ୍ରୀୟ ଓ ଶାନ୍ତ ବସୟରେ ଦୀର୍ଘ ବିଶେଷମାନେ ପ୍ରୀତି କରନ୍ତି ଯେ ବନସ୍ତ ଗୋଟିଏ ପୁଣ୍ଡିକର ଶାନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଶାନ୍ତ ପଦାର୍ଥର ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘ ଅଙ୍ଗ ।

ତାଲତା ବନସ୍ତ—

ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁହଣୀ ବିଶାସ ରଖିଥିବା ‘ତାଲତା’ ସରକାରଙ୍କର କଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବିଶୁଦ୍ଧ ରେଷ୍ଟର ତେଲରୁ ତିଆରି । ଏହା ଗୋଟିଏ ସରୁ ପ୍ରକାର ରାଜଶାଗ ମାଧ୍ୟମ । ଏହା ଖଡ଼ି ଦାସକ ସ୍ତେକ ଜାତୀୟ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଯୋଗାଏ । ‘ତାଲତା’ ଖୁବ୍ ପୁଣ୍ଡିକର ମଧ୍ୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ୭୦୦ ଇଞ୍ଚର ନେସନାଲ ଇଉନ୍ଟ୍ ରିଜିମିନ୍ ‘ଏ’ ଓ ୫୭ ଇଞ୍ଚର ନେସନାଲ ଇଉନ୍ଟି ରିଜିମିନ୍ ‘ଡ’ ଯୋଗ ଦରାଯାଏ । ବାସ୍ତବିକ୍ ‘ତାଲତା’ ଯେ କେବଳ ରାଜଶାଗ ମାଧ୍ୟମ ତାହା ନୁହେଁ—ଏହା ଖୁବ୍ ପୁଣ୍ଡିକର ମଧ୍ୟ ।

କମ୍ପୁଟି ରେଡ଼ିଓ ରଖିଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଜାଣିବା କଥା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସମ୍ପର୍କ) ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ବ୍ୟାପାଇଥିବା କମ୍ପୁଟି ରେଡ଼ିଓଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିଛି ବା ରହିବାରରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିବ, ସେମାନଙ୍କ ସୁଦ୍ଧା ପାଇଁ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର (ଲୋକସମ୍ପର୍କ) ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ଜଣେ ଜଣେ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ରେଡ଼ିଓଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ କରି ଦେବେ ଏବଂ ଦରକାର ବେଳେ ରେଡ଼ିଓଗୁଡ଼ିକ ବିନା ଫିସ୍‌ରେ ମରାମତି କରିଦେବେ । ଆବଶ୍ୟକୀୟ ରେଡ଼ିଓ ପାର୍ଟସ୍ ମାରାମତଦାରଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ନାମ ଓ ଦେଡ଼କ୍ୱାଟରସ୍ 'ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ'ରେ ଆଗରୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ରେଡ଼ିଓ କିଛି ଖରାପ ହେଲେ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ଅଫିସରଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ସେମାନେ ଆସି ମରାମତି କରିଦେବେ । ରେଡ଼ିଓ ସଂପର୍କୀୟ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସମ୍ପାଦ ରେଡ଼ିଓ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରମାନଙ୍କଠାରୁ ମିଳି ପାରିବ ।

ଯେଉଁମାନେ ରେଡ଼ିଓ ପାଇଁ ଆଗରୁ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଆସେମ୍ବ୍ଲି ସଭା, ପ୍ଲାମାସ୍ ପଞ୍ଚାୟତର ସଭାପତି କମ୍ପା କୌଣସି ଗେଜେଟେଡ଼ ଅଫିସରଙ୍କର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ଲାମାସ୍ ସୁପାରିସ୍ ସହ ଟ ୨୫୯ ଜିଲ୍ଲା ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଫିସରଙ୍କଠାରେ ଜମା ଦେଇ ପାରନ୍ତି । ପ୍ରତି ରେଡ଼ିଓ ପାଇଁ ବର୍ଷକୁ ୨ଟି ବ୍ୟାଟେରୀ ଦରକାର ହେବ ଓ ତାର ଦାମ ଆନୁମାନକ ଟ ୧୦୦୯ ହେବ ଓ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇଁ ଟ ୧୦୯ ପଡ଼ିବ—ଏହିପରି ବାର୍ଷିକ ଟ ୧୨୦୯ ଦେବାଭଳି ଯେଉଁ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ଥିବ, କେବଳ ସେହିମାନେ ରେଡ଼ିଓ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ଦରଖାସ୍ତ କରିବା ଦରକାର ।

ଆମ ସୂଚ୍ୟ

ବେତାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଓଡ଼ିଶା ଚୂଷାର ଚିଠି

ଓଡ଼ିଶା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଗତିଶୀଳ କୃଷକମାନଙ୍କଠାରୁ ମିଳୁଥିବା ଚିଠି ଆକାଶବାଣୀ କଟକ କେନ୍ଦ୍ର ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି । ଓଡ଼ିଶାର ବେତାର ଶ୍ରୋତାମାନେ ବଡ଼ ଆଗ୍ରହର ସହିତ ଏହା ଶୁଣୁଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର କୃଷକମାନଙ୍କ ଚିଠି ସେଇସବୁ ରାଜ୍ୟର ବେତାର କେନ୍ଦ୍ର ଜରିଆରେ ମିଳୁଛି । ସେହିପରି କଟକ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର କୃଷକମାନଙ୍କଠାରୁ ଯେଉଁ ସବୁ ଚିଠି ମିଳୁଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଶ୍ରୀ ଗନ୍ଧଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ କୃଷି ଅବସ୍ଥା କିପରି ଏବଂ କୃଷି ସମ୍ପର୍କରେ କି କି ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜନ କରାଯାଉଛି ତାହା ଚୂଷକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ଏଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଆକାଶବାଣୀ କଟକ କେନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟିର ବୈଠକ ଅଳ୍ପ ଦିନତଳେ ମଧୁପୁର କୋଠିରେ ବସିଥିଲା । ଉକ୍ତ ବୈଠକରେ ଏ ବିଷୟରେ ସମସ୍ତେ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

“ଯୋଜନାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚିନ୍ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କର” କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଖୁବ୍‌କୁଦ କେନାଲ ଜଳସେଚିତ ଅଞ୍ଚଳର ଦୁଇଜଣ ପୁରସ୍କାର-ପ୍ରାପ୍ତ ରୁଷୀଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତକାର ବିଶେଷ

କୌତୁହଲୋକୀପକ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଭବନୀ ବାରିକ । ସଦାଧିକ ହାତରେ ଧାନ ଅମଳ କରି ସେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ମିସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ । ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ରୁଷୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ମୃତି ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୋଜନା କାଳରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ

ଯୋଜନା କମିଶନଙ୍କ ସ୍ଵୀକୃତ ନିମ୍ନ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦାୟିତ୍ଵରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଥିବା ବିବିଧ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ରୁଷ ସୂତ୍ରରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ପି. କେ. ଦେଓଙ୍କର ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ କେନ୍ଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜୟପୁଂଜଲଲ ହାଥ ଲୋକ ସଭାରେ ଦେଇଥିବା ବିବୃତ୍ତିରୁ ଏହା ଜଣାଯାଏ । ଶ୍ରୀ ଦେଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ବିବିଧ ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ଦଶମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କାଳରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ କି ପରିମାଣରେ କେନ୍ଦ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ଓ ବିଦିଦେଶୀକ ମୁଦ୍ରା ସାହାଯ୍ୟ ମିଳୁଛି, ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ହାଥଲ ବିବୃତ୍ତିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ସ୍ଵୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ପରିକଳ୍ପନାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

କୃଷି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାତ୍ର ସ୍ୱୀକୃତପ୍ରାପ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ମୋଟ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ କେଉଁ ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ କେତେ ପରିମାଣର ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି ତାର ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ କ୍ରିୟାକ ଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଉଣ ଆକାରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ପରିକଳ୍ପନା

ଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଲାଇବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଗୁଣ୍ୟ ସରକାର ପରିକଳ୍ପନା ଗୁଡ଼ିକର ଆଶିଂକ ଇର୍ଷା ନିଜ ଆୟରୁ ତୁଲାଇବେ । ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ନିମ୍ନମତେ ଉଣ ଦିଆଯାଇଛି ।

ବର୍ଷ	ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉଣ	ଫୁଲକୁଦ ବର ଯୋଜନା (ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ) ପାଇଁ ଉଣ	ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପାଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ଉଣ
୧୯୫୭-୫୭	୨୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା	୯୩୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା	୩୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
୧୯୫୭-୫୮	୩୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା	୭୩୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା	୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
୧୯୫୮-୫୯	୫୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା	୫୯୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା	—

ଏହା ବ୍ୟତୀତ କଲମ୍ପୋ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ କାନଡାରୁ ମିଳିଥିବା ପ୍ରାୟ ୫ ଲକ୍ଷ ୭୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଡିଜେଲ ଜେନରେଟିଂ ସେଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏହି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଆଦୁର ମଧ୍ୟ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୋଜନା କାଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ୧୨୭ ଲକ୍ଷ ୩୩ ହଜାର ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ବୈଦ୍ୟୁତିକ ମୁଦ୍ରା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ।

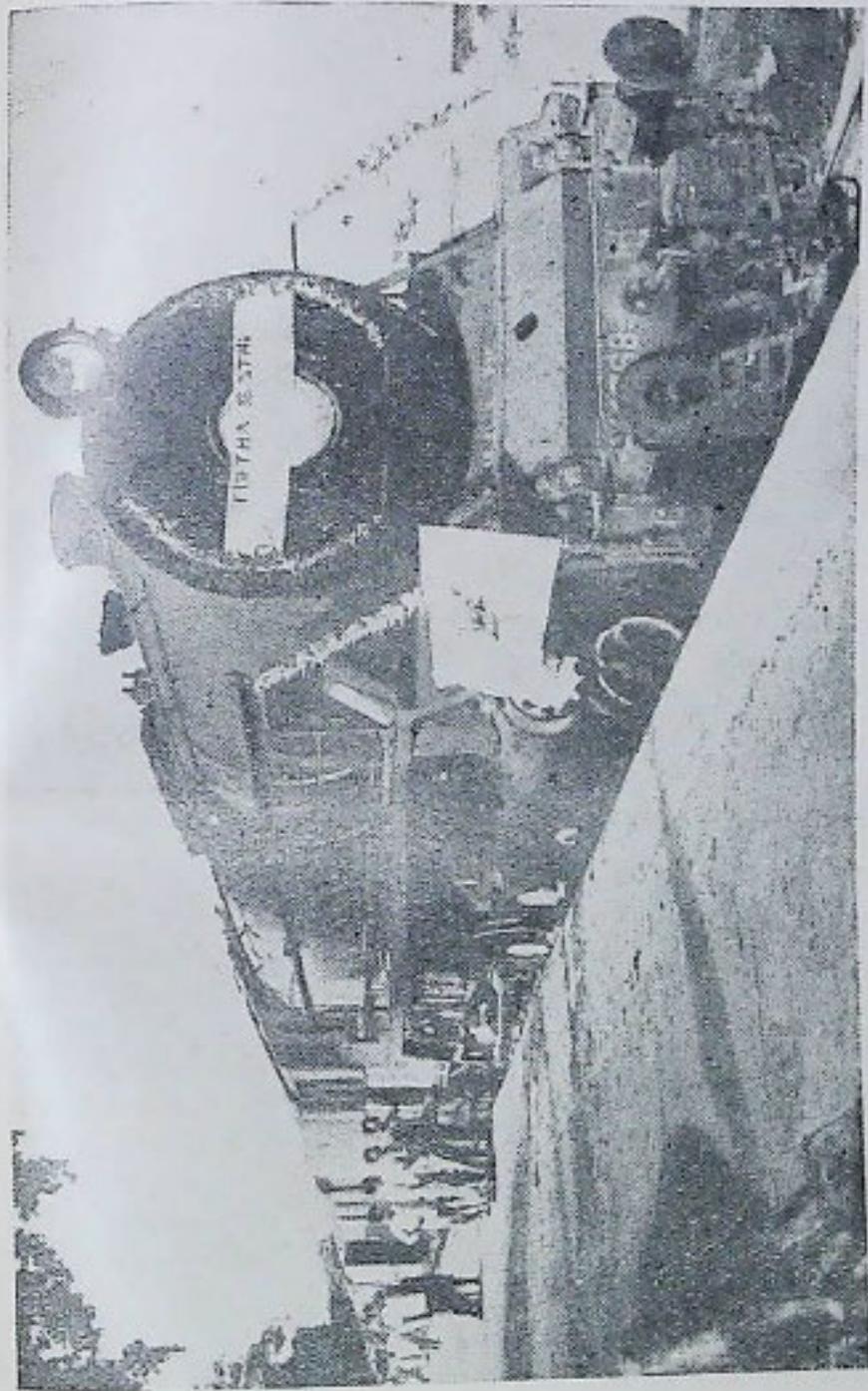
ଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଆଦୁର ମଧ୍ୟ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଞ୍ଚବର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ଗୁଣ୍ୟ ବି. ପି. ଇ. ଯୋଜନା ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବି. ପି. ଜି. ଆନ୍ଦୋଳନ

ଲୋକସଭାରେ ଶ୍ରୀ ପି. କେ. ଦେଓଙ୍କ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଇ. ପି. କର୍ମରକାର ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ, ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବି. ପି. ଜି. ଟିକାଦେବା ପାଇଁ ୯ଟି ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଦଳମାନଙ୍କରେ ୮ ଜଣ ଭାକ୍ରର, ୭୦ ଜଣ ଟେକନିସିଆନ୍, ୧୦ ଜଣ ପରୁର-ସହକାଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ନିୟୁତ ଅଛନ୍ତି । ବ୍ୟାପକ ବି. ପି. ଜି. ଟିକା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ୮ ଜଣ ମେଡ଼ିକାଲ ଅଫିସର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ନଅଟି ଦଳ ଗୁଡ଼ିକର , ଗଞ୍ଜାମ, ସମ୍ବଲପୁର ଓ କଟକରେ ନିୟୁତ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିକ୍ଷିତ ବେକାରଙ୍କ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନ

ତଳତ ଏପ୍ରିଲ ୭ ତାରିଖରେ ଲୋକସଭାରେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଡକ୍ଟର କେ. ଏଲ୍. ଶାମାଜୀ ଜଣାଇଲେ ଯେ, ୧୯୫୮-୫୯ ମସିହାରେ ଶିକ୍ଷିତ ବେକାର ସମସ୍ୟା ଦୂର କରିବା ଦିଗରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଫଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ତିନିଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ସେ ଆଦୁର ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଗ୍ରହଣ ଏକ ହଜାର ଶିକ୍ଷକ ଓ ୨୨ ଜଣ ପରିଦର୍ଶକଙ୍କ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନର ଦାୟିତ୍ୱ ପଡ଼ିଥିଲା । ଯୋଜନାଟି ଯଦି ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ୧୯୫୮-୫୯ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ୧୦୨୨ ଜଣଙ୍କ କର୍ମ-ସଂସ୍ଥାନ ହୋଇ ଯାଇଥିବ ।

ଚିତ୍ର ୧୫-୧୫୫ ଶୁଣ ଚଳ ଲୁଗାଦେଖିବ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଓ ସହଯୋଗରେ କରାଯାଇଥିବା
 ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗାଡ଼ି ଅଭିଯାନ । ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଗାଡ଼ି ୧ ମାସ ଉପରେ ବନ୍ଦୀ କରିବା ପାଇଁ ଉପକ୍ରମଣ
 କରାଯାଇଥିଲା । ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମଣ କରିବା ପାଇଁ

ଫୁଲବାଣୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ହଳଦିଆ
 ଚାଷୀମାନଙ୍କର ଏକ ପ୍ରକାର
 ଅର୍ଥନୀତି ଫସଲ । ଏହାର
 ହଳଦିଆ ଚୋରାଘାଣ୍ଟି । ଶେଷ
 ଧରଣର ହଳଦିଆ ଚାଷ
 ସମ୍ପର୍କରେ ଗବେଷଣା କଲେ
 ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏହି
 ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ଗବେଷଣା
 କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି

ହରପାଲ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ମଧ୍ୟ ଭାଗର ସୁଲଭତାରେ ଉତ୍ତମ ଧରଣର ଧନିଆଁ ଚାଷ (ଲେଫ୍ଟି ପଢ଼ା ବୁକ)

**ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ
କେନ୍ଦ୍ରର ସାହାଯ୍ୟ**

ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରର ୧୯୫୮-୫୯ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଶିକ୍ଷା ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମୋଟ ୧୧ କୋଟି ୩୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସାହାଯ୍ୟ ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ୩୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଛି । ଏହା ଛଡ଼ା ଆନ୍ଧ୍ରକୁ ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ବଙ୍ଗାଳୀକୁ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶକୁ ୨୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗକୁ ୧ କୋଟି ୫୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ଡକ୍ଟର ଏମ୍. ଏମ୍. ଦାସ କହିଲେ ଯେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ଷଡ଼େଇକଲାର ଛତ୍ର ନୃତ୍ୟ ବିକାଶ, ପ୍ରଭୃତି ଓ ଛତ୍ର ନୃତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନାଟକ ଏକାଡେମି ପକ୍ଷରୁ ବିଭିନ୍ନ ସଂଗଠନକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଛତ୍ର ନୃତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ହେବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକାଡେମିର ଦୟାକରିଆନ ଅଛି ।

**ଓଡ଼ିଶା ଖଣିରୁ ସର୍ବାଧିକ ପରିମାଣ
ଲୁହାପଥର ଉତ୍ତୋଳନ**

ଭାରତୀୟ ଖଣିବ୍ୟବେକ ହିସାବରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ୧୯୫୯ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ମୋଟ ୬ ଲକ୍ଷ ୪ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଉତ୍ତୋଳନ କରାଯାଇଛି । ଏହାର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମାସରେ ୭୯ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଉତ୍ତୋଳନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶାର ଖଣିମାନଙ୍କରୁ ହିଁ ସର୍ବାଧିକ ପରିମାଣରେ ଲୁହାପଥର ବାହାରିଛି । ଆନେନ୍ଦ୍ର ମାସରେ ବିହାର ଖଣିମାନଙ୍କରୁ ୨ ଲକ୍ଷ ୫୧ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଖଣିମାନଙ୍କରୁ ୧ ଲକ୍ଷ ୭୯ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଉତ୍ତୋଳନ କରାଯାଇଛି ।

ଆନେନ୍ଦ୍ର ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଲୁହା ଓ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକୁ ୩ ଲକ୍ଷ ୮୮ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଏବଂ ବିଦେଶୀ ବଜାରକୁ ୧ ଲକ୍ଷ ୪୧ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ପଠାଯାଇଛି ।

ବିନାବେତନରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା

**ଓଡ଼ିଶାରେ ୩,୫୭୧ ଜଣ ପିଲା
ଶିକ୍ଷା ପାଇଛନ୍ତି**

ଲୋକସଭାରେ ଶ୍ରୀ ପାଣିଗ୍ରାହ୍ୟଙ୍କ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ କେନ୍ଦ୍ର ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଡକ୍ଟର କେ. ଏଲ୍. ଶ୍ରୀମାଳୀ ଜଣାଇଛନ୍ତି ଯେ ୧୯୫୭-୫୭ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ୬୩ ଲକ୍ଷ ୩୫ ହଜାର ୩ ଶହ ୩୫ ଜଣ ପିଲା ବିନାବେତନରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଥିବା ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୩,୫୭୧ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ କେତେ ପିଲା ଶିକ୍ଷା ପାଇଛନ୍ତି, ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ତାର ହିସାବ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

**ଓଡ଼ିଶାରେ ୧୨ଟି ପ୍ରାକ୍ ସଂପ୍ରସାରଣ ବ୍ଲକ୍
ଏହା ଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଶାର ନଅଟି ପ୍ରାକ୍
ସଂପ୍ରସାରଣ ବ୍ଲକ୍ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ
ବ୍ଲକ୍ରେ ପରିଣତ ହେବ**

ତଳତ ମାସରୁ ସମଗ୍ର ଦେଶ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସମୂହ ବିକାଶ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ୨୦୦ଟି ପ୍ରାକ୍-ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ବ୍ଲକ୍ ବନ୍ଦୀ କରିଛନ୍ତି ।

**ଛତ୍ର ନୃତ୍ୟର ବିକାଶ ପାଇଁ
ସଂଗୀତ ଏକାଡେମିର ସାହାଯ୍ୟ**

ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୩ ତାରିଖ ଦିନ ଲୋକସଭାରେ ଶ୍ରୀ ଏମ୍. ଏମ୍. ଦେବଙ୍କର ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ବିଜ୍ଞାନିକ ଗବେଷଣା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗର

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଗୋଟିଏ ପ୍ରାକ୍-ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବୁଦ୍ଧ ଲାଗି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବ୍ୟୟ ୧୮,୮୦୦ ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ଏବଂ ପ୍ରତି ବୁଦ୍ଧରେ ଅନ୍ତତଃ ଜଣେ ବୁଦ୍ଧ ଉନ୍ନୟନ ଅଫିସର, ଜଣେ କୃଷି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଫିସର ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଗ୍ରାମ ସେବକ ରହିଲେ । ପ୍ରାକ୍-ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କାଳରେ କେବଳ କୃଷି ସମ୍ପର୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ହାତକୁ ନିଆଯିବ । ଏଥି ଭିତରୁ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ୧୨ଟି ପ୍ରାକ୍-ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବୁଦ୍ଧ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଛି ।

ଏହା ଛଡ଼ା ତଳତ ମାସରୁ ୧୯୭୫ଟି ପ୍ରାକ୍-ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବୁଦ୍ଧକୁ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରୁ ବୁଦ୍ଧରେ ରୂପାନ୍ତରଣ କରିବା ଲାଗି ମନ୍ଥାଳୟ ରାଜ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ୯ଟି ବୁଦ୍ଧ ହାତକୁ ନିଆଯିବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧନିତ୍ ଗୃହର ପ୍ରସାର

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଏକର ଜମିରୁ ପ୍ରାୟ ୧୦ ମହଣ ଧାନ ଅମଳ ହେଉଛି । କଟକସ୍ଥ କେନ୍ଦ୍ର ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ଗୁଲିୟବା ବ୍ୟାପକ ପରୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ସବୁଜସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଗଲେ ଏକରେ ଜମିରୁ ଅଧିକା ୨୩୮ ପାଉଣ୍ଡ ଧାନ ଅମଳ ହେବ । ଶହେ ପାଉଣ୍ଡ ଆମୋନିୟମ ସଲଫେଟ୍ ପ୍ରୟୋଗର ଫଳ ସଙ୍ଗେ ଏହା ସମାନ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ । ଚା' ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରତି ଏକରେ ଜମିରେ ୧୫ ପାଉଣ୍ଡ ହିସାବରେ ଧନିତ୍ ନାମକ ଏକ ପ୍ରକାର ସବୁଜସାର ମଞ୍ଜି ବୁଣି ଦିଆଗଲା ।

ମାସକ ପରେ ବେଉଁଷଣ ବେଳେ ଧନିତ୍ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉପାଡ଼ି ମାଟି ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ ଦିଆଯାଏ । ଏଇ ପରୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ଏକ ଆଉନସ୍ ଧନିତ୍ ମଞ୍ଜିରୁ ଦୁଇ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଗଛ ଜନ୍ମିବ । ଧାନ ବୁଣିଲା ବେଳେ ହତୁନ ସାଙ୍ଗରେ ଏକ ଆଉନସ୍ ଧନିତ୍ ମିଶାଇ ବେଳେ ଗଛ ମନକୁ ଉଠିବ । ସବୁ

ଗଛ ସବୁଜସାର ରୂପେ ବ୍ୟବହାର ନ କରି ପ୍ରତି ଏକରେ ଜମିରେ ଶହେ ଗଛ ଯଦି ଗୁଡ଼ି ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ପ୍ରତି ଏକରକରୁ ୪୦ ପାଉଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ଧନିତ୍ ଅମଳ ହେବ ଏବଂ ପର ବର୍ଷକୁ ଏକରେ ଜମିରେ ୧୫ ପାଉଣ୍ଡ ହିସାବରେ ସବୁଜସାର ମଞ୍ଜି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଧାନଗୃହ ପାଇଁ ଯାହା ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ଧନିତ୍ ଗୃହ ପାଇଁ ତାହା ଅପେକ୍ଷା ଆଉ ଅଧିକ କିଛି ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

୧୯୫୭ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣର ସବୁଜସାର ମଞ୍ଜି ମହଜୁର୍ ଥିଲା । ସେଇ ହିନଠାରୁ ମଞ୍ଜି ପରିମାଣ ବଢ଼ାଇବା କାମ ସନ୍ତୋଷ-ଜନକ ଭାବରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । କୃଷି-ବିଭାଗ ୧୯୫୭ ମସିହାରେ ଆନ୍ତରୁ ୨,୭୯୭ ମହଣ ଧନିତ୍ ଅମଳ କରିଥିଲେ । ବହୁଳ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଏବଂ ପଡ଼ିଆ ଜମିକୁ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ ଲାଗି ବ୍ୟବହାର କରି ତଳତ ବର୍ଷ କୃଷି-ବିଭାଗ ୧୨,୦୦୦ ମହଣ ମଞ୍ଜି ଅମଳ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ୫୦,୦୦୦ ଏକର ଧାନଜମିରେ ସବୁଜସାର ଉତ୍ପାଦନ ଲାଗି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଏବଂ ଗୃଣୀମାନେ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ମହଣ ମଞ୍ଜି ହାତରେ ପାଇବେ । ଫଳରେ ଦଶ ଲକ୍ଷ ଏକର ଜମିରେ ସବୁଜସାର ଗୃହ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବହୁମୁଖୀ ଆଦିବାସୀ ବୁଦ୍ଧ

ଆଦିବାସୀ ଅଧିଷ୍ଠିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ବହୁଳ ଉନ୍ନୟନ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବହୁମୁଖୀ ଆଦିବାସୀ ବୁଦ୍ଧମାନ ଖୋଲାଯାଇଛି । ଗତ ୧୯୫୭ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଓଡ଼ିଶାର କେନ୍ଦ୍ରରେ ଓ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରଥମେ ଏଭଳି ଦୁଇଟି ବୁଦ୍ଧ ଖୋଲାଯାଇଥିଲା ।

ଆଦିବାସୀ ଲୋକଙ୍କ ଅର୍ଥ-ନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ଜୀବନର ଆଶୁ ଦିକାଶ ସାଧନ ଏଇ ଯୋଜନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଏଇ ଯୋଜନା କେତେଦୂର

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଅଗ୍ରଗଣ୍ଠ କରିଛି, ତାହା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ
 ସରକାର ଗୋଟିଏ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷିଆ କମିଟି
 ନିୟୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ-ପୂର୍ବ ସୀମାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପଦେଷ୍ଟା ତତ୍କାର ଭେଦିଅର ଏଲଭଲନ୍
 ଏଇ କମିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଆସନ୍ତା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୩୧ ତାରିଖ ପୂର୍ତ୍ତା ଏଇ
 କମିଟି ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ନିଜର ପ୍ରଥମ ରିପୋର୍ଟ
 ଦାଖଲ କରିବେ । ବୁକ୍‌ଗ୍ରୁପ୍‌କରେ ବହୁଳ ଉନ୍ନୟନ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କରଳ ଅଧିକ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ, ସେ ସପକ୍ଷରେ ଉକ୍ତ କମିଟି
 ସରକାରଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେବେ ।

୩,୩୦୦, ସୌରାଷ୍ଟ୍ରରେ ୫୭୭, ସିବାକୁଡ଼ି-କୋଚିନ
 (କେରଳ)ରେ ୨୨୩, ସିପୁରରେ ୩୫୦, ଉତ୍କଳ-
 ପ୍ରଦେଶରେ ୯,୯୫୦, ବିନ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ୩୭୦, ଉତ୍କଳ-
 ପୂର୍ବ ସୀମାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ୨୫୦ ଏବଂ ନାଗା ପାହାଡ଼
 ଟ୍ରିବନ୍ଦ୍ରାଙ୍ଗ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୦୦ଟି ସାବଜମାନ ରେଡ଼ିଓ
 ସେଟ୍ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି ।

ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କୀୟ ଭ୍ରମଣବ୍ୟବସ୍ଥା

ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭ୍ରମଣ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ୧୯୫୯-୬୦ରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା
 ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ
 ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କୁ
 ଏ ପ୍ରକାର ଭ୍ରମଣ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାକ ଯଥା
 ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ପଠାଇବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଛି ।

ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଗତ, ସାଂସ୍କୃତିକ, ଐତିହାସିକ
 ଓ ଭୌଗୋଳିକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନମାନ ପରିଦର୍ଶନ
 କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଏଇ
 ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ
 କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି । ଏହି
 ଯୋଜନା ଗତବର୍ଷ ପ୍ରଥମେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ।
 ଭ୍ରମଣ ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ଶିକ୍ଷା-ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଯୁବ-କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
 ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ ଏକ ଯୋଜନା ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
 ହେଉଛି । ଏହି ଯୋଜନାଟି ୧୫ରୁ ୨୫ ବର୍ଷ ବୟସ
 ଗୁଡ଼ି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ବାପୁରୁ ଗୃହଣ କରିଥିବା
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟକ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ତେଣୁ
 ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କୀୟ ଭ୍ରମଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଏହି ଯୋଜନାଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୃଥକ୍ ।

ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭ୍ରମଣ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଧାନତଃ ସ୍ଵୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ,

ଓଡ଼ିଶାର ଗାଁଗହଳ ପାଇଁ ରେଡ଼ିଓ

ଗତ କେତେ ଦିନ ତଳେ ଲୋକସଭାରେ ଏକ
 ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ କେନ୍ଦ୍ର ବାର୍ତ୍ତା ଓ ଦେତାର ମନ୍ତ୍ରୀ
 ଡଃ. ବି.ଭି. କେଶକାର ଜଣାଇଲେ ଯେ ୧୯୫୪-୫୫ରୁ
 ୧୯୫୮-୫୯ ମଧ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ମୋଟ
 ୪୭,୫୮୯ଟି ସାବଜମାନ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ବଣ୍ଟନ କରା-
 ଯାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ୪,୮୦୦
 ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି ।

ଏହା ଛଡ଼ା ଆଜମୀରରେ ୨୫୦, ଆଇ
 ପ୍ରଦେଶରେ ୩,୫୦୦, ଆସାମରେ ୧,୨୫୦, ଆନ୍ଧ୍ରମାନ
 ଓ ନିକୋବର ଦ୍ଵୀପସୂତ୍ରରେ ୧୨, ବଙ୍ଗାଳରେ
 ୩,୯୦୪, ଗ୍ଵେପାଳରେ ୭୪୦, ବମ୍ବେରେ ୪,୩୭୯,
 ଚୁର୍ଗରେ ୨୦, ହାଇଦରାବାଦରେ ୪୦୦, ହିମାଚଳ
 ପ୍ରଦେଶରେ ୧,୩୪୧, ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀରରେ ୧,୨୦୦
 କଳକରେ ୨୮, ଲକ୍ଷାଦ୍ଵୀପ, ମିନିକପୁ ଓ ଆମିନିକପୁ
 ଦ୍ଵୀପସୂତ୍ରରେ ୭, ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ୧୦୧୫; ମଧ୍ୟ-ସ୍ଵରାଜ୍ୟରେ
 ୩୫୩, ମଧ୍ୟ-ପ୍ରଦେଶରେ ୧,୯୭୦, ମଣିପୁରରେ
 ୧୧୭; ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ୭୦୦, ପଞ୍ଜାବରେ ୫,୭୦୦,
 ପେପୁରରେ ୩୧୦, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ୧୧୫, ରାଜସ୍ଥାନରେ

ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକ ତାଲିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ମୌଳିକ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକ ତାଲିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ତେବେ ଶିକ୍ଷକ ଦଳକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯିବ । ଦଳେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହିତ ତାଲିମ ପାଇଥିବା କେତେକ ଶିକ୍ଷକ ଯୋଗଦେଲେ, ତାହା ଆପଣ୍ଡିଜନକ ହେବ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷକଦଳ ସହିତ ଯାଉଥିବା ସହାୟକ କାର୍ଯ୍ୟମାନେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପୁରୁଧା ପାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଯିବା ଅସିବା ଭୃତ୍ତିୟ ଶ୍ରେଣୀ ରେଳରତ୍ନର ଅଧା ଭାରତ ସରକାର ବହନ କରିବେ । ଉଡ଼ାର ଅବଶିଷ୍ଟ ରେଳବାଇରୁ ଶିକ୍ଷା ଆକାରରେ ମିଳିବ । ରେଳ ଯାତାୟାତ ପୁରୁଧା ନ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ସରକାର ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବହନ କରିବେ । ଭ୍ରମଣ ସମୟ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ହେବ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶେଷରେ ଏହା କମ ବେଶୀ ହୋଇ ପାରେ ।

କେତୋଟି କାଣିବା କଥା

ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯେଉଁ ଦରରେ ଭାରତରେ ପହଞ୍ଚେ, ବନ୍ଦି ହେଲବେଳକୁ ତାହା ଅନେକ ବଢ଼ିଯାଇଥାଏ । ଏକ ଟନ୍ କରାଯିବା ତେଲ ପହଞ୍ଚିବା ଓ ବନ୍ଦି ହେବା ଦର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୧୫୦ ଟଙ୍କାର ତାରତମ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ବନ୍ଦି ଦର ମଧ୍ୟରେ ଆମଦାନୀ ଶୁଳ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଲାଭ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ; କିନ୍ତୁ ବନ୍ଦି ଟିକସ ନୁହେଁ ।

ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଦ୍ରବ୍ୟର ଦରଦାମ ଏପରିଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ କିଛି ଦିନତଳେ ସରକାର ଏ ବିଷୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଦ୍ରବ୍ୟର ଦରଦାମ ଯେପରି ହ୍ରାସ ପାଏ, ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଲୋଚନା ଗୁଲୁଥିଲା ।

ମେଟ୍ରିକ ଓଜନ ଓ ମାପ
 ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ, ବିଦେଶ ଓ ମରାମତି
 କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ
 ଓଡ଼ିଶାର କଣ୍ଠୋଲର ଅଫ୍ ଓଏଚ୍‌ସ୍ ଆଣ୍ଡ ମେଜର୍ସ
 ଜଣାଇଛନ୍ତି:—

ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ
 ପ୍ରେସ୍‌ନୋଟ ଜଣାଥିଲା ଯେ ୧୯୫୮ ମସିହା ଓଡ଼ିଶା ମାପ ଓ
 ଓଜନ (ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ) ଆଇନର ୧୩ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ,
 ମେଟ୍ରିକ ଓଜନ ଏବଂ ମାପ ଏବଂ ମେଟ୍ରିକ ଓଜନ ଓ
 ମାପ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ, ବିଦେଶ ଏବଂ ମରାମତି
 କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ, ଓଡ଼ିଶାର ଅଫ୍ କଣ୍ଠୋଲର
 ଅଫ୍ ଓଏଚ୍‌ସ୍ ଏଣ୍ଡ ମେଜର୍ସଙ୍କ ନିକଟରୁ ଏଥିପାଇଁ
 ଲାଇସେନ୍ସ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିବ । ସେଥିରେ
 ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମେଟ୍ରିକ
 ଓଜନ ଏବଂ ମାପ ଏବଂ ମେଟ୍ରିକ ଓଜନ ଓ ମାପ
 ଯନ୍ତ୍ରପାତିରେ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଓଡ଼ିଶାର କଣ୍ଠୋଲର ଅଫ୍ ଓଏଚ୍‌ସ୍
 ଆଣ୍ଡ ମେଜର୍ସ ନିକଟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫାଉମ୍‌ରେ ଏହି
 ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇବା ନିମିତ୍ତ ଆବେଦନ କରିବାକୁ
 ପଡ଼ିବ । ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇନଥିବା କେତେକ ବିଦେଶୀ
 ସେକ୍ଟରର ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇନଥିବା
 କେତେକ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀଙ୍କ ନିକଟରୁ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ
 ମେଟ୍ରିକ ଓଜନ ଏବଂ ମାପ ସବୁ ଆଣିଥିବାର ସଂବାଦ
 ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆସିଅଛି । ଲାଇସେନ୍ସ ନକରି
 ମେଟ୍ରିକ ମାପ ଓ ଓଜନ, ମାପ ଓ ଓଜନ ଯନ୍ତ୍ରପାତି
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ବିକ୍ରି କରିବା କିମ୍ବା ମରାମତି କରିବା
 ୧୯୫୮ ମସିହା ଓଡ଼ିଶା ମାପ ଓ ଓଜନ (ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ)
 ଆଇନର ୨୮ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଦଣ୍ଡମୟ
 ଅପରାଧ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଗୁଣା ମଧ୍ୟ ପାଇନଥିବା ମାପ
 ଓ ଓଜନ, ମାପ ଓ ଓଜନ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ବିକ୍ରି କିମ୍ବା

ବ୍ୟବହାର କରିବା ଏହି ଆଇନର ଯଥାସମ୍ମେ ୨୭
 ଏବଂ ୨୭ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧ । ଏତଦ୍ୱାରା
 ମେଟ୍ରିକ ମାପ ଓ ଓଜନ, ମାପ ଓ ଓଜନ ଯନ୍ତ୍ରପାତି
 ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ, ମରାମତିକାରୀ କିମ୍ବା
 ବିଦେଶୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫାଉମ୍‌ରେ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇଁ
 ଆବେଦନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉଅଛି ।
 ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇନଥିବା ବିଦେଶୀମାନଙ୍କଠାରୁ
 କୌଣସି ମାପ ଓ ଓଜନ ନ କରିବା କିମ୍ବା ଏହି
 କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନିୟୁକ୍ତଥିବା ମାପ ଓ ଓଜନ ପରିଦର୍ଶକଙ୍କ
 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଉପାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନଥିବା
 ମେଟ୍ରିକ ଓଜନ ଓ ମାପ ବ୍ୟବହାର ନ କରିବାକୁ
 ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଉଅଛି । ମେଟ୍ରିକ
 ଓଜନ ବିକ୍ରିରେ କାରବାର କରିବାପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ
 ପାଇଥିବା ଫାର୍ମ ଏବଂ ଅନୁସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ
 ତାଲିକା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

- ୧ । ଓଡ଼ିଶା ସ୍ଟେଟ କୋଅପରେଟିଭ୍ ସୋସାଇଟି,
 ବକ୍ସିବଜାର, କଟକ-୧
- ୨ । ଶ୍ରୀ ରାମବାନ ରାମ ରାମ ରାଜାରାମ, କଲେଜ
 ହୋସ୍ଟେଲ କଟକ-୩
- ୩ । ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ରେଜିଷ୍ଟାର, ଖେତରାଜପୁର, ପୋ: ଅ:
 ଓ ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ବଲପୁର ।
- ୪ । ଶ୍ରୀ ନାନଗରାମ ଅଗ୍ରତ୍ୱାଲ, ଖେତରାଜପୁର,
 ପୋ: ଅ: ଓ ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ବଲପୁର ।
- ୫ । ମେମ୍‌ସର୍ସ ହାଉସ୍ ସୁବୁଧ୍ ଏଣ୍ଡ ବ୍ରଦରସ, ହର୍ ବଜାର,
 ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଜିଲ୍ଲା-ଗଞ୍ଜାମ ।

**ପାରାଦ୍ୱୀପ ବନ୍ଦରରେ ନୌକା ଓ ଲଞ୍ଚ
 ଚାଲିବା ଶିକ୍ଷା**

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପଲିଟିକାଲ ଆଣ୍ଡ ସର୍ଭିସ୍ ସେକ୍ଟର
 ଉପାଧିକାରୀ ଏକ ଇଫ୍ରାହାରରେ ଜଣାଇଛନ୍ତି:—

ପାସନ୍ଦୀପ ବନ୍ଦରେ ସମୁଦ୍ରଗାମୀ ନୌକା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ମାସିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟ ୪୫୯ ବରମାରେ ଶିକ୍ଷା ପାଇବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବକ୍ଷ ସୁବିକଳମାନେ ତା ୧-୫-୫୯ରୁ ଚଳା ତା' ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଣ୍ଡର ସେକ୍ରେଟେରୀ, ପଲିଟିକାଲ ଏବଂ ସର୍ଭିସେସ ବିଭାଗ, ପ୍ଲାନିଙ୍ଗ୍ ଗ୍ରାଞ୍ଜ, ପୋ: ଅ: ନଉ କ୍ୟାପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଆବେଦନ କରନ୍ତୁ ।

ଯେଉଁ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାୟୀ ବାସିନ୍ଦା ହୋଇନଥିବେ କିମ୍ବା ସ୍ଥଳରେ ବାସ ନରୁଥିବା ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ବାସ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ସ୍ଥଳର ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇନଥିବେ ସେମାନେ ଏ ରୁକରୀ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।

ଭୋଗର ଜମିରେ ଦଖଲି ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଦିଆଯିବ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ତା ୯-୫-୫୯ ରଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ପ୍ରେସନୋଟରେ ଜଣାଇଛନ୍ତି :

ସରକାର ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି ଯେ, ପୂର୍ବତନ ଗଞ୍ଜାମ ବଜ୍ରରେ ପ୍ରଚଳିତ ସର୍ବସ୍ୱକାର ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ବଜ୍ର ସର୍ବସ୍ୱକାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ପୂର୍ବତନ ପାଞ୍ଚତା ଜମିଦାରୀରେ ଚଳୁଥିବା ସିକମି ଗୌଣ୍ଡିଆ ଓ ପଟ୍ଟିଦାର ସମେତ ଗୌଣ୍ଡିଆ ପ୍ରଥାକୁ ୧୯୫୯ ମେ ୧୧ତାରିଖଠାରୁ ଉଠାଇ ଦିଆଯିବ । ସର୍ବସ୍ୱକାର ଓ ଗୌଣ୍ଡିଆ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୋଗର ଜମିରେ ନ୍ୟାୟ ଓ ନିରପେକ୍ଷ ଖଜଣା ପକାଯାଇ ୧୯୫୮ ଜୁଲାଇ ପହିଲରେ ସେଥିରେ ପ୍ରକୃତ ଦଖଲକାର ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ସ୍ଥିତିବାନ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱସହ ଉକ୍ତ ଜମିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯିବ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମରୁ ଗ୍ରାମ ସଭାକୁ ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ଭୋଗର ଜମିର କେତେକାଂଶ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଧାରରେ ସରକାର ରଖାଯିବ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦଖଲରେ କେତେ ଜମି ସରକାର ରଖାଯିବ ଥିବା ଜମି

୧୦ ଏକରରୁ କମ ... କିଛି ନାହିଁ ।

୧୦ ଏକର ବା ୧୦ ଏକରରୁ ବେଶି କିନ୍ତୁ ୩୩ ଏକରରୁ କମ ... ଶତକଡ଼ା ୫ ଭାଗ ୩୩ ଏକର ବା ୩୩ ଏକରରୁ ବେଶି କିନ୍ତୁ ୧୦୦ ଏକରରୁ କମ ... ଶତକଡ଼ା ୧୦ ଭାଗ ୧୦୦ ଏକର ବା ୧୦୦ ଏକରରୁ ବେଶି କିନ୍ତୁ ୨୦୦ ଏକରରୁ କମ ... ଶତକଡ଼ା ୨୦ ଭାଗ ୨୦୦ ଏକର ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ, ... ଶତକଡ଼ା ୩୦ ଭାଗ

ସର୍ବସ୍ୱକାର, ଗୌଣ୍ଡିଆ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ଜମି ସେମାନଙ୍କ ଦଖଲରେ ଅଛି, ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ ଭୋଗର ଜମିର ଅଂଶରୂପେ ଗଣା ହେଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଯାହା ସମ୍ପର୍କରେ ଦଖଲ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନାହିଁ; ସେ ଗୁଡ଼ିକୁ ଖୁଦକାସ୍ତ, ଗୌଣ୍ଡିଆ ରଇତ ବା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ନାମ ଦିଆଯାଇ ଥାଉ ନା କାହିଁକି, ଯଦି ଦଖଲ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଭାବେ ସେମାନେ ଦଖଲକାରୀଙ୍କ ନାମରେ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ସ୍ୱୀକାରୀ ତାହା ହେଲେ ସେପରି ସ୍ଥଳେ ଏଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯିବ । ଏଭଳି ଜମିରୁ ଗ୍ରାମସଭା ପାଇଁ କୌଣସି ଅଂଶ ଅଲଗା ସରକାର ରଖାଯିବ ନାହିଁ ।

ଗତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଯେଉଁ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ତାହାର ବିରୋଧରେ ପ୍ରମାଣ ଦିଆଯାଇ ନ ପାରିଲେ ତାକୁ ନ୍ୟାୟ ଓ ନିରପେକ୍ଷ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଯେଉଁଠାରେ ଗତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଗତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଖଜଣା ନିରପେକ୍ଷ ଓ ନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ

ଦିନିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ହୋଇଛି, ସେ ସେସବୁରେ ନ୍ୟାୟ ଓ ନିରପେକ୍ଷ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସବୁଜନନାଲ ଅଧିକାରକୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାରରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରି ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଗ୍ରାମସଭା ପାଇଁ ସରକାର ଜମି ଛଡ଼ା ଅବଶିଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀର ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ ଦଖଲ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଦେବା ପାଇଁ ଚଳେଇଥିବା କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଛି ।

ଶ୍ରେଣୀର ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ ଦଖଲ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ସମ୍ଭାଷଣ ନେବାକୁ ସରକାର ସ୍ୱର କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପଞ୍ଚା ଗୋଟିକେ ଚଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତି ଓ ଚଫସିଲଭୁକ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟଙ୍କଠାରୁ ଟ ୧୯ ହ୍ରାସରେ ଏକ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଟ ୩୯ ହ୍ରାସରେ ଫିସ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

ଶ୍ରେଣୀର ଜମି ଧରଣକୁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉକ୍ତ ଜମି ଉପରେ ଦଖଲ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ହାସଲ କରିବାର ଏହି ପୁରୋଗ ନେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଜିଲ୍ଲା କଲେକ୍ଟର କିମ୍ବା ଏଥି ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରିପାରନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଛେଦା ଗୁଣ୍ଡଦୁଧ ବିକ୍ରୟ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗ ଜଣାଇଛନ୍ତି :
 ୧୯୫୮ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ପ୍ରେସ୍‌ନୋଟର ଆଂଶିକ ସଂଶୋଧନ କରି ସରକାରଙ୍କ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗ, ସମ୍ବଲପୁର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗୀର ଓ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାକୁ ନେଇ ଗଠିତ ସମ୍ବଲପୁର ଜୋନରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଥିବା ସ୍ୱିମର୍ଡ୍ ଦୁଧଗୁଣ୍ଡର ଖୁରୁରୁ ଓ ପାଇକାସ ଦର ନିମ୍ନଲିଖିତମତେ ସଂଶୋଧନ କରିଛନ୍ତି ।

ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ପାଉଣ୍ଡ ପ୍ରତି ଖୁରୁରୁ ଦର	ପାଉଣ୍ଡ ପ୍ରତି ପାଇକାସ ଦର
୧ । କଳାହାଣ୍ଡି	୮୧ ନୂ. ପ.	୭୪ ନୂ. ପ.
୨ । ବଲାଙ୍ଗୀର	୭୭ ନୂ. ପ.	୭୦ ନୂ. ପ.
୩ । (କ) ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ (ସମ୍ବଲପୁର ବାଟେ ଆମଦାନୀ ମାଲ ପାଇଁ)	୮୫ ନୂ. ପ.	୭୮ ନୂ. ପ.
(ଖ) ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ (କଲିକତାରୁ ମିଥା ଆମଦାନୀ କରାଯାଉଥିବା ମାଲ ପାଇଁ)	୭୪ ନୂ. ପ.	୭୭ ନୂ. ପ.
୪ । ସମ୍ବଲପୁର	୭୪ ନୂ. ପ.	୭୭ ନୂ. ପ.

